

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

Potenciál účetních informací pro měření výkonnosti podniku

**Potential of accounting information for business performance
measurment**

Barbora Stehlíková

Plzeň 2017

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta ekonomická
Akademický rok: 2016/2017

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Barbora STEHLÍKOVÁ**
Osobní číslo: **K14B0305P**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Podniková ekonomika a management**
Název tématu: **Potenciál účetních informací pro měření výkonnosti podniku**
Zadávací katedra: **Katedra financí a účetnictví**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Zpracujte kritickou literární rešerši k vybranému tématu.
2. Definujte pojem účetní informace, výkonnost a proces jejího řízení.
3. Představte zvolený podnik a proveďte analýzu systému měření výkonnosti v daném podniku.
4. Formulujte závěry a doporučení pro daný podnik včetně dopadů na hospodaření firmy.

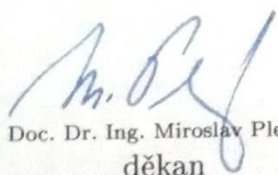
Rozsah grafických prací: **neuveden**
Rozsah kvalifikační práce: **40 - 60 stran**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

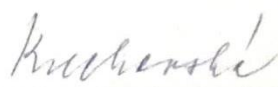
- **BOKŠOVÁ, Jiřina.** *Účetní výkazy pod lupou I. Základy účetního výkaznictví.* 1. vyd. Praha: Linde Praha, 2013. 512 s. ISBN 978-80-720-1-921-2
- **KUBÍČKOVÁ, Dana; JINDŘICHOVSKÁ, Irena.** *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firem.* 1. vyd. Praha. C. H. Beck, 2015. 368 s. ISBN 978-80-7400-538-1
- **PROKÚPKOVÁ, Danuše, SVOBODA, Michal.** *Jak číst účetní výkazy vybraných účetních jednotek.* 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014. 152 s. ISBN 978-80-7478-522-1
- **ŠULÁK, Milan, ZAHRADNÍČKOVÁ, Lenka.** *Rozbor výkonnosti firem.* 1. vyd. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2013. 134 s. ISBN 978-80-261-0146-8
- **WAGNER, Jaroslav.** *Měření výkonnosti: jak měřit, vyhodnocovat a využívat informace o podnikové výkonnosti.* 1. vyd. Praha: Grada, 2009. 248 s. ISBN 978-80-247-2924-4

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Marie Černá, Ph.D.**
Katedra financí a účetnictví

Datum zadání bakalářské práce: **21. října 2016**
Termín odevzdání bakalářské práce: **24. dubna 2017**

Doc. Dr. Ing. Miroslav Plevný
děkan

Ing. Michaela Krechovská, Ph.D.
vedoucí katedry

V Plzni dne 21. října 2016

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Potenciál účetních informací pro měření výkonnosti podniku“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucí bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

V Plzni dne ...

.....

podpis autora

Poděkování

Ráda bych poděkovala Ing. Marii Černé, PhD za odborné vedení bakalářské práce, za cenné připomínky, rady a čas, který mi věnovala.

Obsah

Úvod	7
1 Cíle a metodika práce	8
2 Účetní informace	9
2.1 Uživatelé účetních informací.....	9
2.2 Rozvaha	11
2.2.1 Aktiva.....	11
2.2.2 Pasiva.....	12
2.3 Výkaz zisku a ztráty	13
2.4 Přehled o peněžních tocích	14
2.5 Příloha k účetní závěrce.....	15
2.6 Přehled o změnách vlastního kapitálu	15
2.7 Výroční zpráva	15
2.8 Vztahy mezi účetními výkazy	16
2.9 Omezení schopnosti účetních informací.....	17
2.10 Změny v účetnictví od 1. 1. 2016	17
3 Výkonnost.....	20
3.1 Subjektivita v pojetí výkonnosti podniku.....	20
3.2 Uživatelé informací o výkonnosti podniku	20
3.3 Proces měření výkonnosti podniku	21
4 Ukazatele pro měření výkonnosti.....	23
4.1 Klasické ukazatele finanční výkonnosti podniku	23
4.1.1 Ukazatele zisku	24
4.1.2 Ukazatele rentability	25
4.2 Moderní ukazatele finanční výkonnosti podniku	27
4.2.1 Ekonomická přidaná hodnota – EVA	27
5 Představení společnosti.....	34
5.1 Základní informace.....	34
5.2 Obecné účetní zásady	34
5.3 Vertikální analýza rozvahy.....	36

5.4	Vertikální analýza výnosů	38
5.5	Vertikální analýza nákladů	39
6	Analýza ukazatelů pro měření výkonnosti	41
6.1	Ukazatelé zisku.....	41
6.1.1	Čistý zisk po zdanění	41
6.1.2	Zisk před zdaněním.....	42
6.1.3	Zisk před úroky a zdaněním.....	43
6.1.4	Zisk před úroky, zdaněním a odpisy	43
6.2	Ukazatele rentability	44
6.2.1	Rentabilita tržeb	45
6.2.2	Rentabilita aktiv	46
6.2.3	Rentabilita vlastního kapitálu	47
6.3	Ukazatel EVA.....	48
6.3.1	Výpočet rentability vlastního kapitálu – ROE.....	49
6.3.2	Výpočet průměrných vážených nákladů na kapitál – WACC	50
6.3.3	Výpočet nákladů na vlastní kapitál - r_e	52
6.3.4	Výsledná hodnota EVA	52
7	Závěr provedených analýz	55
7.1	Doporučení pro podnik.....	57
7.2	Zhodnocení potenciálu účetních informací k měření výkonnosti podniku	58
	Závěr	59
	Seznam tabulek	61
	Seznam obrázků.....	62
	Seznam použitých zkratk	63
	Seznam použité literatury	65
	Seznam příloh.....	67

Úvod

Měření výkonnosti podniku je důležité pro vlastníky, investory, zaměstnance, dodavatele a odběratele. Tito uživatelé rozhodují o tom, zda do podniku investují peníze či jiné prostředky, zda prodají podniku zboží na fakturu, zda si jako odběratelé zboží koupí a zda mají zaměstnanci jistotu zaměstnání v podniku. Do výkonnostně neefektivního podniku tito uživatelé investovat nebudou. Dále je měření výkonnosti podniku důležité pro manažery, kteří na základě výsledků měření provádí důležitá rozhodnutí - finanční, investiční, provozní či strategická.

Podnik musí mít k dispozici informace, aby mohl měřit svou výkonnost. Tyto informace manažeři získají z účetních výkazů, které jsou sestavovány podnikem. Manažeři by se měli v první řadě výborně orientovat v účetních výkazech, aby věděli, co hodnoty v nich uvedené znamenají. S neznalostí účetních výkazů se nemůže uskutečnit kvalitní měření výkonnosti podniku. Předkládaná práce se zabývá zejména zkoumáním potenciálu účetních informací při měření výkonnosti podniku.

Práce je členěna do sedmi kapitol. První čtyři kapitoly představují rešerši odborné literatury, časopisů a internetových zdrojů, které se zabývají zkoumaným tématem. Další tři kapitoly jsou zaměřeny na praktické využití účetních informací při měření výkonnosti podniku. Nejdříve je představen podnik, jehož výkonnost je měřena, dále je provedena analýza jak tradičních, tak moderních ukazatelů výkonnosti. Na závěr jsou shrnuty výsledky měření výkonnosti, z nichž jsou vyvozena doporučení pro daný podnik. Je provedeno zhodnocení potenciálu účetních informací pro měření výkonnosti podniku.

1 Cíle a metodika práce

Cílem práce je provedení analýzy tradičních ukazatelů (ukazatele zisku a rentability) i moderního ukazatele (EVA upravený dle metodiky Ministerstva průmyslu a obchodu) výkonnosti vybraného podniku od roku 2012 do roku 2015 a zhodnocení potenciálu účetních informací v rámci měření výkonnosti podniku.

Společnost, která bude pro účely předkládané práce označena XY s. r.o., je reálná firma, která působí na trhu už téměř 18 let. Podnik poskytl autorce práce účetní data pro její zpracování pod podmínkou, že nebude zveřejněn jeho název.

Díličními cíli práce jsou:

- zpracování kritické literární rešerše, zejména monografií, odborných časopisů a internetových zdrojů,
- definování účetních informací, které lze nalézt v účetních výkazech,
- definování pojmu výkonnost a proces měření výkonnosti,
- deskripce ukazatelů výkonnosti podniku:
  - ukazatele zisku a rentability a jejich zhodnocení,
  - ukazatel EVA a jeho zhodnocení,
- představení zvoleného podniku,
- analýza ukazatelů zisku a rentability, ukazatele EVA v podniku XY s. r. o. od roku 2012 do roku 2015,
- shrnutí výsledků analýzy měření výkonnosti podniku a stanovení doporučení pro podnik XY s. r. o.,
- zhodnocení potenciálu účetních informací pro měření výkonnosti podniku.

2 Účetní informace

Všechny podnikatelské subjekty využívají při svém rozhodování informace. Mezi zdroje těchto informací patří také účetnictví, účetní výkazy. Mezi hlavní cíle účetnictví patří podávání věrného obrazu účetní jednotky o stavu jejího majetku a jejích závazků k určitému dni. Účetní výkazy předkládají informace o výsledku hospodaření za účetní období, o změnách finanční situace účetní jednotky a přehledu její finanční pozice (Prokúpková, Svoboda 2014).

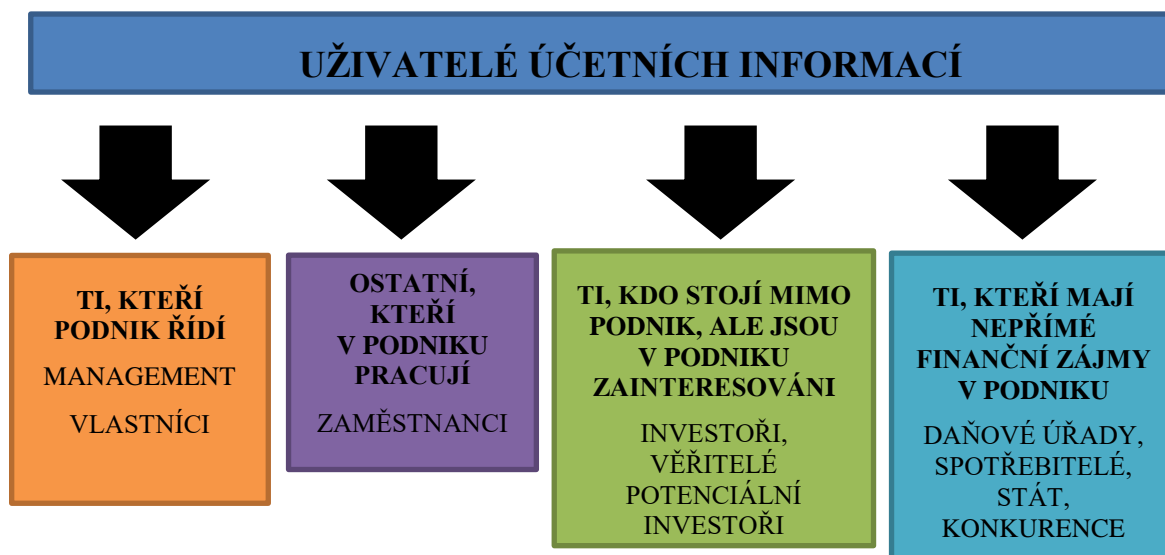
Účetní výkazy, které účetní jednotka povinně sestavuje při účetní závěrce na konci účetního období, tvoří **rozvaha, výkaz zisku a ztráty a příloha k účetní závěrce**. Další složkou přílohy k účetní závěrce může být **přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu** (Bokšová 2013).

Účetní závěrku a její součásti upravuje vyhláška č. 500/2002 Sb. z 6. listopadu 2002 k zákonu č. 563/1991 Sb. o účetnictví.

2.1 Uživatelé účetních informací

Informace týkající se finančního stavu firmy využívá velké množství subjektů. Subjekty lze rozdělit do čtyř kategorií, které popisuje obrázek č. 1.

Obr. č. 1: Uživatelé účetních informací

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Bokšová 2013, s. 33), 2016

Manažeři jsou lidé, kteří mají zodpovědnost za řízení běžného chodu podniku. Manažeři využívají účetní informace pro dlouhodobé i krátkodobé finanční řízení podniku. Pokud znají dobře finanční situaci firmy, mohou správně rozhodovat o získávání potřebných zdrojů financování a zajišťování optimální majetkové struktury podniku (Bařinová, Vozňáková 2005).

Vlastníci a investoři patří mezi primární vnější uživatele účetních výkazů. Vlastníci investují své prostředky, aby zhodnotili svůj majetek. Potenciální investoři mohou také vkládat do podniku své finanční prostředky. Než se rozhodnou, zda do podniku investovat či nikoli, musí zhodnotit ziskovost svých investic a především rizika spojená s investováním. Ke správnému zhodnocení těchto faktorů potřebují informace obsažené v účetních výkazech. Sledovány jsou tyto skutečnosti: výše vlastního kapitálu, závazky podniku, velikost a struktura podniku, finanční situace podniku a jeho budoucí vývoj (Bokšová 2013).

Krátkodobí věřitelé poskytují peníze na období kratší než 1 rok, proto je nejvíce zajímavá likvidita a cash flow firmy. Věřitelé by měli umět odhadnout, zda je podnik schopen zaplatit dluhy a případné úroky (Bokšová 2013).

Mezi **dlouhodobé věřitele** lze zařadit především banky, které na základě účetních informací určují, zda firmě poskytnou dlouhodobý úvěr či nikoli. Z účetních výkazů zjišťují, zda bude podnik schopný v budoucnosti splácet úvěr včetně úroků a zda může firma nabídnout vhodnou záruku. Dlouhodobé věřitele interesuje ziskovost a likvidita podniku (Bokšová 2013).

Zaměstnanci mají bezprostřední zájem na tom, aby jejich firma prosperovala a byla finančně stabilní. Zajímají se také o to, zda mají jistotu zaměstnání a jaké jsou mzdové a sociální perspektivy podniku (Bařinová Vozňáková 2005).

Stát a jeho orgány mají zájem o účetní informace z několika důvodů. Prvním důvodem je použití těchto informací pro statistické účely. Díky těmto informacím může stát kontrolovat plnění daňových povinností podniků. Kontrolují firmy se státní majetkovou účastí. Na základě účetních informací o situaci v podnicích rozděljuje stát přímé dotace, vládou zaručené úvěry atd. Stát také získává přehled o finančním stavu firmy se státní zakázkou. Stát a jeho orgány požadují informace pro plánování hospodářské politiky státu (Bařinová, Vozňáková 2005).

Zákazníky zajímá finanční situace podniku ve chvíli, kdy uvažují o spolupráci s danou firmou. Hledají si informace o dodržování záručních servisů, kvalitě výrobků či služeb a včasnosti dodávek (Bokšová 2013).

Konkurence srovnává účetní výkazy ostatních firem v daném odvětví s vlastními výsledky a posuzuje postavení konkurence na trhu. Na základě těchto poznatků zvažuje své chování na trhu a buduje vlastní strategii. Konkurenty zajímá likvidita konkurenční společnosti (Bokšová 2013).

2.2 Rozvaha

Rozvaha je základní účetní výkaz, který ukazuje dvojí pohled na majetek firmy. Rozvaha **poskytuje informace o aktivech, tj. majetku, který firma vlastní, a pasivech, tj. o zdrojích, ze kterých byl tento majetek financován, k určitému datu.** V rozvaze se vždy musí rovnat celková aktiva celkovým pasivům, aby byl dodržen bilanční princip (Šteker, Otrusínová 2016).

2.2.1 Aktiva

Aktiva se v účetním výkazu rozvaha člení do čtyř skupin - pohledávky za upsaný základní kapitál, dlouhodobý majetek, oběžná aktiva a časové rozlišení aktiv. (Šteker, Otrusínová 2016).

Pohledávky za základní upsaný kapitál jsou první položkou rozvahy. Jedná se o nesplacenou část základního kapitálu – tedy pohledávky vůči akcionářům, společníkům a členům družstva. Tato položka často bývá nulová, proto je pro měření výkonnosti nepodstatná (Knápková, Pavelková 2010).

Dlouhodobý majetek se považuje za dlouhodobý, když jej firma užívá déle než 1 rok a pouze k vlastní podnikatelské činnosti. Tento majetek by měl přesáhnout určitou hodnotu stanovenou zákonem o účetnictví. Dlouhodobý majetek lze rozdělit do tří základních skupin - na nehmotný, hmotný a finanční majetek. Hmotný a nehmotný dlouhodobý majetek se časem opotřebovává (Kubičková, Jindřichovská 2015).

Dlouhodobý nehmotný majetek nemá hmotnou povahu. Tvoří jej především nehmotné výsledky výzkumu a vývoje, patenty, licence, receptury, technologické postupy, autorská či jiná práva, ochranné známky, software, goodwill, výrobní postupy apod.

Dlouhodobý hmotný majetek reprezentují pozemky, stavby, pěstitelské celky trvalých porostů, dospělá zvířata a hmotné movité věci a jejich soubory, kterými jsou např. inventář podniku, strojní a technická zařízení, dopravní prostředky, počítačové vybavení (Bokšová 2013).

Dlouhodobý finanční majetek je specifickou skupinou, neopotřebovává se. Podnik investuje do tohoto majetku své volné peněžní prostředky na dobu delší než 1 rok. Například to jsou nakoupené akcie, dluhopisy, podíly v jiných společnostech, poskytnuté dlouhodobé půjčky apod. Dlouhodobý finanční majetek podniku přináší zisk, úroky, dividendy a jiné kapitálové zhodnocení (Bokšová 2013).

Další významnou skupinou aktiv jsou **oběžná aktiva**. Mění během doby kratší než 1 rok svou formu. Tento majetek je tvořen zásobami, pohledávkami a krátkodobým finančním majetkem. Mezi zásoby se řadí materiál, nedokončená výroba a polotovary, výrobky, zboží a mladá zvířata a jejich skupiny. Pohledávky se rozlišují dle délky splatnosti na dlouhodobé a krátkodobé. Krátkodobý finanční majetek tvoří peněžní prostředky v pokladně a na účtech, cenné papíry a podíly se splatností do jednoho roku a ceniny (Šteker, Otrusínová 2016).

Rozdíl mezi dlouhodobým majetkem a oběžnými aktivy je mimo jiné v odepisování. Oběžná aktiva se neodepisují. Může se pouze dočasně snížit hodnota tohoto majetku. Přechodná snížení stavu zásob a pohledávek se zaznamenávají ve sloupci korekce se znaménkem mínus (Kubičková, Jindřichovská 2015).

Poslední složkou aktiv je **časové rozlišení aktiv**. Na straně aktiv stojí náklady příštích období a příjmy příštích období, protože se jedná o „pohledávky“ vůči následujícímu období (Kubičková, Jindřichovská 2015).

2.2.2 Pasiva

Další složkou rozvahy jsou pasiva, která zobrazují finanční strukturu podniku, zdroje financování majetku firmy. Patří mezi ně **vlastní kapitál, cizí zdroje a časové rozlišení pasiv** (Knápková, Pavelková 2010).

První položkou pasiv je **vlastní kapitál**, který lze nazývat vlastní zdroje. První složku vlastního kapitálu tvoří základní kapitál, který firma vytvoří při založení. Podoba základního kapitálu závisí na právní formě podnikání. U převážné části společností představují vklady společníků základní kapitál podniku. Základní kapitál akciové

společnosti je tvořen souhrnem nominálních hodnot emitovaných akcií, u družstva souhrnem členských vkladů. V průběhu účetního období mohou účetní jednotky měnit výši základního kapitálu. Tyto změny musí být zapsány do obchodního rejstříku a při měření výkonnosti dobře sledovány. Ve vlastním kapitálu se také evidují kapitálové fondy, oceňovací rozdíly a ážio. Další složkou vlastního kapitálu jsou fondy ze zisku. U každého fondu, který si podnik vytvoří, musí být stanoven jeho účel. Patří sem například rezervní fond, který je určen na úhradu případné ztráty, nebo u družstva tzv. nedělitelný fond, a ostatní fondy. Další část vlastních zdrojů tvoří výsledek hospodaření minulých let. Poslední součástí vlastních zdrojů je výsledek hospodaření běžného účetního období. V následujícím účetním období po přidělech do fondů může podnik použít případný zisk jako vlastní zdroj financování vývoje podniku, nebo může být vyplacen ve formě podílů na zisku. (Šteker, Otrusínová 2016).

Druhou významnou částí pasiv jsou **cizí zdroje**, které do podniku vložily cizí subjekty. Jsou tvořeny rezervami, dlouhodobými a krátkodobými závazky. Rezervy se tvoří za účelem úhrady budoucích výdajů, například na budoucí opravu. Po celou dobu tvorby rezerv se snižuje zisk podniku. Závazky z obchodních vztahů je možné rozlišit podle doby splatnosti na krátkodobé a dlouhodobé. Mají různé formy – závazky vůči dodavatelům, zaměstnancům, institucím sociálního a zdravotního pojištění a státnímu rozpočtu, či k úvěrovým institucím (Kubíčková, Jindřichovská 2015).

Poslední složkou pasiv je **časové rozlišení pasiv**, do kterého lze řadit výdaje a výnosy příštích období. Vyjadřují závazky vůči příštím období. Při měření výkonnosti podniku je časové rozlišení chápáno jako krátkodobý závazek (Kubíčková, Jindřichovská 2015).

2.3 Výkaz zisku a ztráty

Další výkaz, který musí účetní jednotka sestavovat při účetní závěrce, je výkaz zisku a ztráty. Tento výkaz **poskytuje informace o nákladech a výnosech podniku, a také o výsledku hospodaření a faktorech, které ovlivnily výši výsledku hospodaření**. Údaje se udávají za běžné období. Výsledek hospodaření je zjišťován jako rozdíl mezi celkovými náklady a celkovými výnosy (Kubíčková, Jindřichovská 2015).

Výkaz zisku a ztráty dává informace manažerům a ostatním uživatelům účetních výkazů. Jedná se o informace o výkonnosti a efektivnosti podniku, proto je tento výkaz při měření výkonnosti podniku velice důležitý (Bokšová 2013).

Výkaz zisku a ztráty v druhovém členění člení náklady a výnosy z provozní a finanční činnosti. Za tyto činnosti se zjišťuje výsledek hospodaření zvlášť. Jedněmi z prvních položek provozních nákladů a výnosů jsou tržby z prodeje výrobků a služeb a tržby za prodej zboží. Další řádek představuje výkonová spotřeba, která se zjistí jako součet nákladů vynaložených na prodané zboží, spotřeby materiálu a energie a služeb. Do spotřeby materiálu a energie se řadí např. suroviny k výrobě, pohonné hmoty, náhradní díly, kancelářský materiál, elektrická energie, teplo, plyn a voda. Služby reprezentují např. opravy a udržování, cestovné a náklady na reprezentaci. Další řádky výkazu zisku a ztráty tvoří změna stavu zásob vlastní výroby a aktivace. Výkaz zisku a ztráty poskytuje také informace o mzdových nákladech, nákladech na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění, o daních a poplatcích, o tržbách z prodaného dlouhodobého majetku a materiálu, o zůstatkové ceně prodaného dlouhodobého majetku a materiálu, jiných provozních nákladech a výnosech, a rezervách. V řádku úprav hodnot z provozní oblasti se evidují odpisy či opravné položky. Rozdílem všech provozních výnosů a nákladů je **provozní výsledek hospodaření** (Šteker, Otrusinová 2016).

Malou část výnosů a nákladů tvoří tzv. finanční činnost podniku. Pod finanční činnost podniku je možné řadit například výnosy z dlouhodobého finančního majetku – podílů, náklady vynaložené na prodané podíly, nákladové a výnosové úroky, ostatní finanční výnosy a náklady. **Finanční výsledek hospodaření** se vypočítá jako rozdíl finančních výnosů a nákladů. U podniků, které se nezabývají finanční činností, je tento výsledek většinou záporný (Šteker, Otrusinová 2016).

Součtem provozního a finančního výsledku hospodaření se zjistí výsledek hospodaření před zdaněním. Od tohoto výsledku hospodaření se odečte daň z příjmu za běžnou činnost a vyjde výsledek hospodaření za účetní období, který se nachází v rozvaze. (Šteker, Otrusinová 2016).

2.4 Přehled o peněžních tocích

Dalším účetním výkazem, je přehled o peněžních tocích, neboli výkaz **cash flow**. Tento výkaz **informuje o peněžních tocích** v průběhu období, tedy o **přírůstcích a úbytcích peněžních prostředků** při činnostech podniku, a člení se na provozní, investiční a finanční činnost. Cash flow poskytuje podrobné údaje o výsledcích finančního řízení. Pro měření výkonnosti podniku je tento výkaz důležitý proto,

že se z přehledu o peněžních tocích zjistí, jaký byl stav peněžních prostředků na začátku a na konci období, kolik peněžních prostředků účetní jednotka vytvořila a kolik prostředků využila v průběhu účetního období. Z cash flow se lze dovědět, kde a kdo tyto peněžní prostředky vytvořil. Dále přehled o peněžních tocích podává informace o změnách likvidity a také o hlavních postupech řídicích pracovníků a hlavních zásadách firemních strategií v oblasti financování (Prokúpková, Svoboda 2014).

2.5 Příloha k účetní závěrce

Další výkaz, který účetní jednotka sestavuje, se nazývá příloha k účetní závěrce. Příloha **podává vysvětlení o způsobu použití účetních metod a jejich působení na strukturu rozvahy**. Jsou v ní uvedeny obraty vybraných účtů, aby mohli uživatelé, kteří nemají přístup do účetních knih, hlouběji zanalyzovat účetní data. Příloha také umožňuje kontrolu tvorby a užití finančních fondů. Tento výkaz je velice důležitý při měření výkonnosti, protože obsahuje informace, které nelze vyčíst jen ze samotné rozvahy nebo výkazu zisku a ztráty. Proto by se měla využívat při finančním řízení (Prokúpková, Svoboda 2014).

2.6 Přehled o změnách vlastního kapitálu

Přehled o změnách vlastního kapitálu je další výkaz účetní závěrky. Při finančním rozhodování mají obraty účtů vlastního kapitálu za běžné období velký význam. Pro snadnou a rychlou orientaci v transakcích za běžné období slouží právě přehled o změnách vlastního kapitálu. Je možné zde nalézt informace o svěřeném majetku, darech, bezúplatných převodech majetku, kurzových a oceňovacích rozdílech, ale i o fondech a výsledku hospodaření. České účetní předpisy nestanovují konkrétní formu přehledu o změnách vlastního kapitálu (Prokúpková, Svoboda 2014).

2.7 Výroční zpráva

Výroční zpráva **podává informace o vývoji výkonnosti činnosti a hospodářském postavení účetní jednotky**. Tuto zprávu musí povinně tvořit ty podniky, které mají povinnost ověřit účetní závěrku auditorem. Výroční zpráva musí obsahovat finanční i nefinanční informace jako např. základní identifikační údaje firmy, údaje z rozvahy a výkazu zisku a ztráty, přílohu k účetní závěrce, výrok auditora, výklad k předpokládanému vývoji podnikání a finanční situaci podniku, informace z oblasti vývoje a výzkumu a informace o pořízování vlastních akcií a důvodech jejich pořízení.

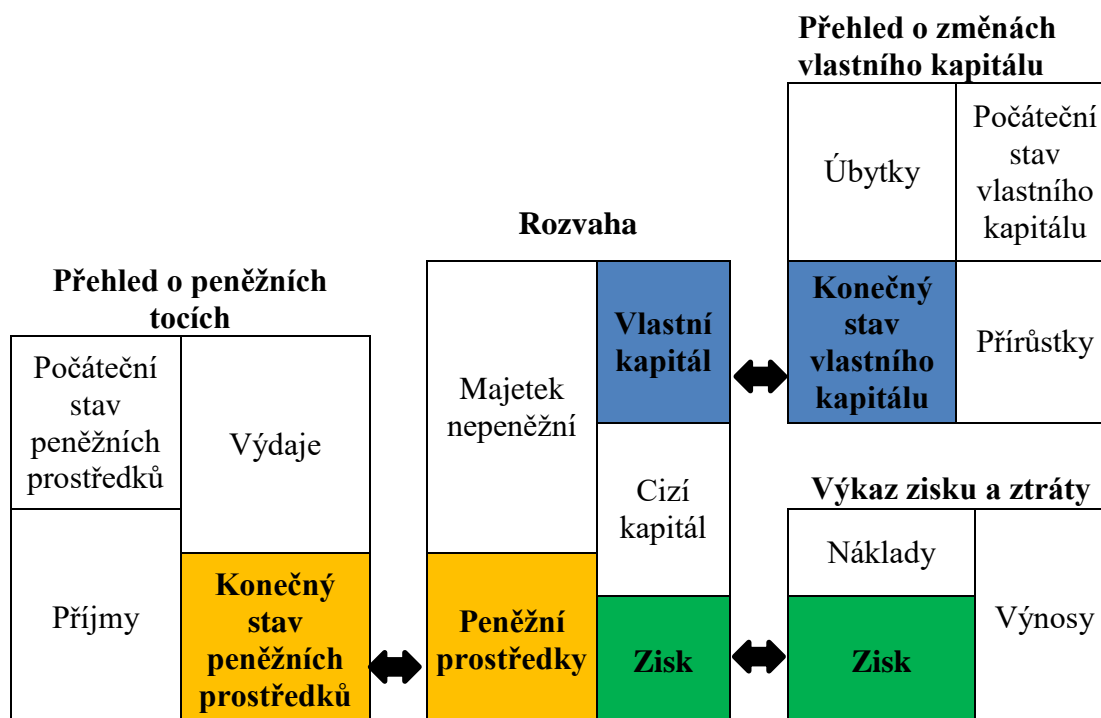

Dále poskytuje informace o aktivitách v oblasti ochrany životního prostředí a pracovněprávních vztahů (Šteker, Otrusinová 2016).

2.8 Vztahy mezi účetními výkazy

Pro správné pochopení údajů v účetních výkazech je potřeba si uvědomit, že výkazy neukazují pouze izolované údaje o podniku, ale údaje vzájemně provázané. Tím lze ověřit správné sestavení účetních výkazů, a jejich vypovídací hodnotu pro měření výkonnosti. Schéma provázanosti účetních výkazů znázorňuje obrázek č. 2. (Kubíčková, Jindřichovská 2015).

Obr. č. 2: Vzájemné vazby mezi účetními výkazy

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Kubíčková, Jindřichovská, 2015, s. 34), 2016

Z obrázku č. 2 je zřejmé, že dominantní v účetních výkazech je rozvaha. Přehled o peněžních tocích podává informace o tvorbě finančního majetku, ten je v rozvaze uveden na straně aktiv. Přehled o změnách vlastního kapitálu zobrazuje změny ve formách vlastního kapitálu, který lze najít v rozvaze na straně pasiv. Z výkazu zisku a ztráty lze zjistit zisk, který je uveden v rozvaze na straně pasiv (Kubíčková, Jindřichovská 2015).

2.9 Omezení schopnosti účetních informací

Účetní výkazy mají omezenou vypovídací schopnost. Tato omezení lze shrnout dle (Kubičková, Jindřichovská 2015) do následujících bodů:

1. Majetek se oceňuje **v historických cenách**. Výjimkou je oceňování krátkodobého finančního majetku. Krátkodobé cenné papíry a cenné papíry určené k obchodování jsou přeceňovány na aktuální cenu k rozvahovému dni.
2. **Odpisy** nevyjadřují snížení hodnoty majetku zcela přesně. To platí jak u daňových, tak u účetních odpisů. Jde pouze o odhad.
3. **Závazky (ani pohledávky)** neodrážejí reálnou výši, protože se **oceňují pouze v nominální hodnotě** (ceně), která nezohledňuje faktor času a úhradu úroků.
4. Do hodnoty majetku není promítáno **zvýšení hodnoty v důsledku růstu cenové hladiny**.
5. Do účetních dat není promítán vývoj cenové hladiny (inlace) a **snížení kupní síly měnové jednotky**.
6. V účetnictví **nejsou uvedeny údaje o významných skutečnostech**, které ovlivnily úspěšnost podniku, například lidské zdroje, kvalifikace pracovníků, kvalita managementu atd.
7. **Výsledek hospodaření** ve výkazu zisku a ztráty neukazuje zcela přesně úspěšnost firmy. Odráží výkon, ne však úspěchy na trhu. Výsledek hospodaření se zjišťuje **za určité období**. V daném období mohou nastat mimořádné situace, které jsou pro ně typické. Jedná se například o zahájení podnikání, nebo období recese, kdy údaje z účetních výkazů neodrážejí skutečnou míru výkonů firmy.

2.10 Změny v účetnictví od 1. 1. 2016

V srpnu 2015 byla podepsána prezidentem České republiky novela zákona o účetnictví s účinností od 1. 1. 2016. Hlavní změny lze shrnout do následujících bodů:

- doplnění definice subjektu veřejného zájmu,
- rozřídění účetních jednotek - mikro, malé, střední a velké,
- kategorizace konsolidačních skupin účetních jednotek - malé, střední a velké,
- zavedení povinnosti sestavovat a zveřejňovat zprávu o platbách,
- znovuzavedení jednoduchého účetnictví.
- nová podoba účetních výkazů.

Následující tabulka č. 1 zobrazuje rozdělení účetních jednotek platné od 1. 1. 2016.

Tab. č. 1: Rozdělení účetních jednotek platné od 1. 1. 2016

Kategorie účetní jednotky	Aktiva celkem (Kč)	Roční úhrn čistého obratu (Kč)	Průměrný počet zaměstnanců
Mikro – nepřekračuje alespoň dvě ze tří kritérií	9 000 000	18 000 000	10
Malá – není mikro účetní jednotkou a nepřekračuje alespoň dvě ze tří kritérií	100 000 000	200 000 000	50
Střední – není malou ani mikro účetní jednotkou a nepřekračuje alespoň dvě ze tří kritérií	500 000 000	1 000 000 000	250
Velká – překračuje alespoň dvě ze tří kritérií	500 000 000	1 000 000 000	250

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Šteker, Otrusínová 2016), 2017

Hodnota aktiv celkem se dle novely nemyslí aktiva v brutto hodnotě, ale hodnota netto aktiv vykázaných v rozvaze. Roční úhrn čistého obratu je hodnota výnosů o prodejní slevy, dělená počtem započatých měsíců, po které trvalo účetní období, a vynásobená dvanácti. Průměrný počet zaměstnanců je evidenční počet zaměstnanců podle metodiky Českého statistického úřadu.

Účetní jednotka je zařazena do příslušné kategorie, pokud dosáhne (překročí) alespoň dvě z těchto tří kritérií.

Pokud ve dvou po sobě jdoucích rozvahových dnech účetní jednotka (nebo skupina účetních jednotek) překročí nebo přestane překračovat dvě hraniční hodnoty, změní od počátku bezprostředně následujícího účetního období kategorii účetní jednotky (nebo skupinu účetní jednotky).

Další změny byly provedeny ve vykazování a účetních metodách. Zřizovací výdaje už nejsou vykazovány jako dlouhodobý nehmotný majetek. Pokud podnik eviduje zřizovací výdaje, bude v tom pokračovat i po vstupu této novely v účinnost, zřizovací výdaje bude evidovat jako ostatní dlouhodobý majetek. Zřizovací výdaje vznikající po 1. 1. 2016 budou zaúčtovány jako náklady.

Byla stanovena horní hranice odpisování goodwillu 120 měsíců. Toto omezení se vztahuje i na goodwill, o němž je účtováno před vstupem této novely v platnost.

Novela vyhlášky zavádí nový způsob účtování zásob vytvořených vlastní činností. Byla zrušena účtová skupina 61 – Změna stavu zásob vlastní činnosti. Zavádí se nová účtová skupina 58 – Změna stavu zásob vlastní činnosti a aktivace. Přírůstek těchto zásob se zaúčtuje ve prospěch účtu v této skupině, úbytek naopak na vrub. Ve výkazu zisku a ztráty se tyto účetní případy evidují v položce B Změna stavu zásob vlastní činnosti.

Mimořádné náklady a výnosy se ruší. Tyto náklady se přesunují do kategorie jiných provozních, resp. ostatních finančních nákladů.

Ruší se také účetní skupina 62 – Aktivace. Aktivace se vykazuje nově v skupině 58 – Změna stavu zásob vlastní činnosti a aktivace. Ve výkazu zisku a ztráty se eviduje v položce C Aktivace se zápornou hodnotou.

Přijaté dary se už neúčtují ve prospěch účtu 413 – Ostatní kapitálové fondy, ale vykazují se jako jiné provozní výnosy.

3 Výkonnost

Na pojem výkonnost lze narazit v každodenním životě, například ve sportovním prostředí, nebo v oblasti strojírenství. Jelikož se lze s tímto pojmem setkat velice často a v různých oborech, je nutné obecně vyjádřit, co výkonnost znamená. V literatuře se objevuje hodně definic výkonnosti podniku. Výkonnost lze obecně definovat takto. „*Výkonnost znamená charakteristiku, která popisuje způsob respektive průběh, jakým zkoumaný subjekt vykonává určitou činnost, na základě podobnosti s referenčním způsobem vykonání (průběhu) této činnosti.*“ (Wagner 2009, str. 17).

Pojem výkonnost z hlediska podniku lze definovat jako „*schopnost firmy (podnikatelského subjektu) co nejlépe zhodnotit investice vložené do jeho podnikatelských aktivit.*“ (Šulák, Vacík 2003, str. 9). Z této definice je patrné, že výkonný podnik je takový, který má dobré výsledky hospodaření (Šulák, Vacík 2003).

3.1 Subjektivita v pojetí výkonnosti podniku

Výkonnost není zcela objektivní charakteristikou průběhu činnosti podniku. Jako nevyhnutelný následek subjektivity v pojetí výkonnosti mohou být chápány rozdílné představy jednotlivých zájmových skupin. Každá skupina tzv. stakeholders má jiné preference při měření výkonnosti, proto dochází ke střetům zájmů. Vždy je třeba specifikovat, pro koho, nebo z pohledu koho bude měření výkonnosti podniku provedeno a podle toho interpretovat zjištěné výsledky. Pokud není možné účelně měřit výkonnost organizace z odlišných pohledů (například je to hodně náročné, nebo pohled jednotlivých zájmových skupin není detailně specifikován), měří se a posuzuje výkonnost ve vztahu ke strategickým cílům podniku. Zjišťuje se, jakým způsobem a v jakém rozsahu se činnost podniku blíží strategickým cílům (Wagner 2009).

3.2 Uživatelé informací o výkonnosti podniku

Uživatele informací o výkonnosti lze rozdělit na interní a externí. Mezi tyto uživatele jsou řazeni manažeři, vlastníci a investoři, krátkodobí a dlouhodobí věřitelé, zaměstnanci, stát a jeho orgány, zákazníci a konkurence. Uživatelé jsou uvedeni výše v podkapitole 2.1 Uživatelé účetních informací.

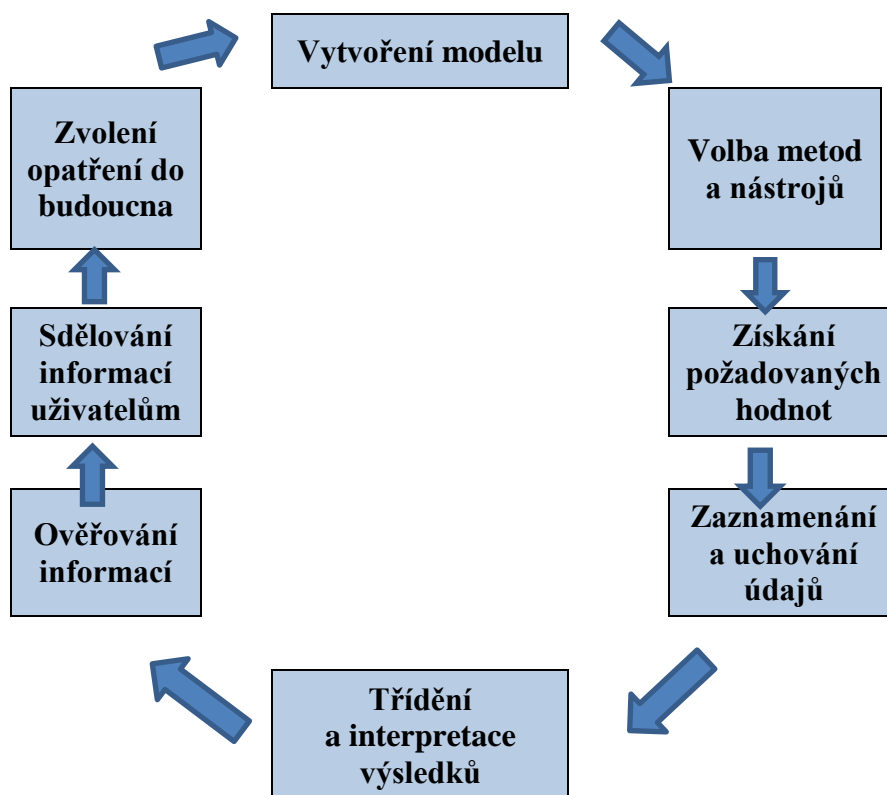
Externí uživatelé se zajímají o informace o výkonnosti proto, že chtějí rozhodovat o svém vztahu k podniku. Například se rozhodují, zda koupí či prodají svůj podíl ve firmě, jestli dodají podniku zboží na fakturu, nebo jestli zaměstnanci mají jistotu zaměstnání a výplaty svých mezd. Externí uživatelé také chtějí ovlivňovat směřování a vývoj podniku a porovnávat výkonnost podniku s dalšími firmami (Wagner 2009).

Interní uživatelé (manažeři) potřebují informace o výkonnosti pro své rozhodování o budoucím vývoji podniku, pro řízení na strategické, taktické i operativní úrovni, a také pro plánování, organizování a správu (Střílecká, Svoboda 2012).

3.3 Proces měření výkonnosti podniku

Měření výkonnosti je předpokladem pro správné řízení výkonnosti. Měření výkonnosti je definováno jako proces, který má zajistit požadované informace o zkoumaném podniku pro výše uvedené uživatele, zejména však pro manažery, kteří řídí podnik. Celý proces měření výkonnosti podniku je popsán prostřednictvím obrázku č. 3 (Střílecká, Svoboda 2012).

Obr. č. 3: Proces měření výkonnosti podniku

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Wagner 2009), 2016

Proces měření výkonnosti začíná **vytvořením modelu**, který je podstatou pro měření a vysvětlení výsledků. Definiuje co nejpřesněji, jaké prvky budou předmětem zkoumání. Tato fáze je velice důležitá, protože se od ní odvíjí celé měření. Kdyby byly jednotlivé prvky stanoveny špatně, měření by nemělo smysl, nebo by nemělo takovou vypovídající hodnotu, kterou uživatelé očekávají (Wagner 2009).

Další fází je **volba metod a nástrojů**, které se použijí při měření výkonnosti podniku. Tato volba by měla být navázána na vytvořený model. Pokud podnik zjistí, že k vytvořenému modelu nemá definovány metody měření, musí se vrátit zpět do fáze vytvoření modelu a celý model přepracovat (Wagner 2009).

Získávání požadovaných hodnot je další fáze v procesu měření výkonnosti podniku. Hodnoty lze získat z měření. K měření výkonnosti je nutné použít metody a nástroje z druhé fáze (Wagner 2009).

Ve čtvrté fázi se **zaznamenávají a uchovávají získané údaje**. Cílem této fáze je včasné a pokud možno bezchybné zpracování dat. Tato etapa měření není pro uživatele příliš zajímavá. Pokud bude tato fáze uskutečněna špatně, může se snížit kvalita měření a dojde ke zhoršení podmínek k vykonání závěrečných etap procesu měření (Wagner 2009).

V další fázi se **setřídí a interpretují údaje**. Tato etapa slouží jako příprava pro sdělení informací uživatelům. Dochází ke zpracování údajů pomocí analýzy, třídění, porovnání či syntézy. Zpracované údaje se následně posuzují podle kritérií, které stanovili samotní uživatelé. Tyto údaje je nutné posoudit důsledně (Wagner 2009).

V šesté fázi se **ověřují informace** připravené pro sdělení uživatelům. V této fázi je nutné ověřit, aby se k uživatelům dostaly správné, pro ně potřebné informace. (Wagner 2009).

V sedmé fázi se **sdělují uživatelům informace**, které byly zjištěny během měření výkonnosti, například pomocí prezentace. (Wagner 2009)

Sedmá fáze není konečná, jak to uvádí Wagner (2009). Dále by měl podnik určit faktory, které ovlivňují výkonnost podniku a **opatření do budoucna**, aby firma mohla zvyšovat svou výkonnost. Tato opatření se zavedou do praxe, a proběhne následná kontrola. Proces měření výkonnosti podniku by se měl stále opakovat po celou dobu existence podniku.

4 Ukazatele pro měření výkonnosti

Ve světě v ekonomické sféře se vedou diskuse o tom, jaký koncept řízení a měření výkonnosti je pro podnik nejvhodnější. Hovoří se často o tzv. **válce ukazatelů**, jak uvádí Pavelková, Knápková (2012). Na jedné straně stojí tzv. klasické (tradiční) ukazatele a na straně druhé tzv. moderní ukazatele. Mezi klasické ukazatele se řadí například ukazatele rentability - ROS, ROE, ROA, ukazatele zisku – EAT, EBT, EBIT, EBITDA, ukazatele aktivity a likvidity apod. Moderní ukazatele zastupují například MVA, TSR, EVA, SVA, CFROI apod. Jednotlivé kategorie ukazatelů se od sebe odlišují. Některé v sobě zahrnují náklady na cizí kapitál nebo i vlastní kapitál, některé jsou snadno spočitatelné, některé jsou upravené o inflaci atd. Další rozdíl vyplývá z toho, zda v sobě obsahují pouze hodnocení minulosti, nebo se zaměřují i na budoucí vývoj (Pavelková, Knápková 2012).

Kvalita měření výkonnosti podniku velmi závisí na výběru ukazatelů. Od 70. let minulého století jsou kritizovány tradiční přístupy k měření výkonnosti, protože se zaměřují především na analýzu a hodnocení finančních ukazatelů. Kritici se shodují na tom, že měří-li podnik svou výkonnost jen na základě finančních ukazatelů, výsledky této analýzy se zaměřují pouze na minulost a vzniká rozpor mezi tím, co chce firma změřit a tím, co je v podniku měřeno. Podnik by si měl tedy vybírat ty ukazatele, které se zaměřují nejen na minulost, ale i na budoucnost (Střílecká, Svoboda 2012).

4.1 Klasické ukazatele finanční výkonnosti podniku

Mezi klasické ukazatele pro měření finanční výkonnosti podniku patří především ukazatele hodnoty zisku (výsledku hospodaření), cash flow a ukazatele rentability (Pavelková, Knápková 2012).

Šoljaková a Fibírová (2010) provedly na podzim 2006 empirický výzkum, ve kterém zjišťovaly pomocí dotazníkového šetření názory řídicích pracovníků na využití rozpočtů v jejich podniku. Z výsledků dotazníkového šetření vyplynulo, že nejvíce používaným ukazatelem pro hodnotové řízení a měření výkonnosti je ukazatel EBIT – zisk před úroky a zdaněním.

4.1.1 Ukazatele zisku

Nejpoužívanější ukazatele k měření výkonnosti podniku jsou ukazatele zisku. Toto potvrdily na základě empirického výzkumu Šoljaková a Fibírová.

Pro ukazatele zisku platí dle (Pavelková, Knápková 2012, str. 21):

Čistý zisk (EAT) = Výsledek hospodaření za účetní období

+ daň z příjmu za běžnou činnost

= **Zisk před zdaněním (EBT)**

+ nákladové úroky

= **Zisk před úroky a zdaněním (EBIT)**

+ odpisy

= **Zisk před úroky, zdaněním a odpisy (EBITDA)**

Čistý zisk – EAT (Earnings After Taxes)

Tento zisk je nejdůležitější pro vlastníky, protože je to zisk po zdanění a je určen k rozdělení. Způsob, jakým je zisk rozdělen, může mít vliv na vývoj hodnoty podniku a na míru spokojenosti vlastníků (Pavelková, Knápková 2012).

Zisk před zdaněním – EBT (Earnings Before Taxes)

EBT zahrnuje daň z příjmu za běžnou činnost. Tato kategorie zisku se používá při porovnávání výkonnosti mezi podniky a jednotlivými obdobími a různými zeměmi s odlišným zdaněním (Pavelková, Knápková 2012).

Zisk před úroky a zdaněním – EBIT (Earnings Before Interest and Taxes)

Tato kategorie zisku zahrnuje jak daň z příjmu za běžnou činnost, tak nákladové úroky a měří pouze provozní výkonnost. Soustřeďuje pozornost na růst tržeb a řízení nákladů (Pavelková, Knápková 2012).

Zisk před úroky, zdaněním a odpisy – EBITDA (Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization)

Díky tomuto ukazateli je možné porovnávat výkonnost podniků nezávisle na tom, jakou odpisovou politiku podniky používají. Výhodou je také možnost hodnotit výkonnost podniku nezávisle na výši investic a souvisejících odpisů. EBITDA tvoří zjednodušeně ukazatel pro měření cash flow (Pavelková, Knápková 2012).

Hodnocení ukazatelů zisku je dle Wagnera velice kritické. První nevýhodou je, že výsledek hospodaření pohlcuje velké množství faktorů, které ovlivňují jeho výši. Tyto faktory je těžké rozpoznat. Matoucí pro uživatele informací o výkonnosti podniku je to, že určité formy prospěchu se neprojeví ve výsledku hospodaření, ale projeví se přímo ve vlastním kapitálu. Dále výsledek hospodaření neodráží vývoj peněžních toků, dosažení zisku pro výkonnost není podstatné. Výsledek hospodaření udává informaci o současné výkonnosti, nikoli o budoucí. Zisk se zjišťuje z účetních informací, které jsou snadno manipulovatelné (Wagner 2009).

4.1.2 Ukazatele rentability

Ukazatele rentability se řadí mezi poměrové ukazatele výkonnosti. Těmito ukazateli je poměřován zisk se zdroji. Tyto ukazatele jsou měřeny za účelem vyhodnocení úspěšnosti dosahovaných cílů podniku s ohledem na vložené prostředky ve formě zisku (Kubíčková, Jindřichovská 2015).

Rentabilita tržeb – ROS (Return on Sales)

Rentabilita tržeb vyjadřuje, kolik korun zisku přísluší na jednu korunu tržeb. Ukazatel ROS znázorňuje ziskovou marži podniku, tzn. schopnost podniku dosahovat zisku při určité úrovni tržeb (Růčková 2015).

Pro výpočet ROS můžeme použít EBT, EAT, ale nejčastěji se používá výsledek hospodaření před zdaněním a úroky. Vývoj rentability tržeb by měl mít stoupající tendenci (Kubíčková, Jindřichovská 2015).

Pro rentabilitu tržeb dle (Pavelková, Knápková 2012, str. 23) platí:

$$ROS = \frac{EAT}{T}$$

kde: (1)

ROS..... rentabilita tržeb

EAT..... čistý zisk po zdanění

T..... tržby tvořící provozní výsledek hospodaření

Do jmenovatele se dávají tržby, které tvoří provozní výsledek hospodaření. Z tohoto důvodu se do čitatele uvádí čistý zisk, tedy po zdanění (Růčková 2015).

Rentabilita aktiv – ROA (Return on Assets)

Rentabilita aktiv je důležitý ukazatel proto, že měří výkonnost neboli produkční sílu podniku. ROA znázorňuje, jak se aktiva zhodnocují nezávisle na tom, z jakých zdrojů byl majetek financován (Pavelková, Knápková 2012).

Pro rentabilitu aktiv dle (Pavelková, Knápková 2012, str. 23) platí:

$$ROA = \frac{EBIT}{A} \quad (2)$$

kde:

ROA.....rentabilita aktiv

EBIT.....zisk před zdaněním a úroky

A.....celková aktiva podniku

Rentabilita vlastního kapitálu – ROE (Return on Equity)

Ukazatel ROE zjišťuje výnosnost kapitálu, který vlastníci do podniku vložili. Výsledek by měl být větší než alternativní náklady na kapitál (Pavelková, Knápková 2012).

Pro rentabilitu vlastního kapitálu dle (Pavelková, Knápková 2012, str. 24) platí:

$$ROE = \frac{EAT}{VK} \quad (3)$$

kde:

ROE .....rentabilita vlastního kapitálu

EAT.....čistý zisk po zdanění

VK.....celkový vlastní kapitál podniku

Hodnocení ukazatelů rentability je kritické. Hodnoty rentability neobsahují srovnání se skutečnou výkonností. Dále měřítko rentability snižují zájem manažerů o nové investice (Wagner 2009).

Pokud je podnik ve ztrátě, do vzorce se dosadí záporný výsledek hospodaření a vyjde záporný ukazatel rentability. Když je i ve jmenovateli záporné číslo, vyjde kladná hodnota. Na první pohled se zdá, že je podnik rentabilní, ale není tomu tak. Pokud je ve jmenovateli velice malá hodnota, ukazatel rentability vyjde enormně vysoký, což také ukazuje, že je podnik velice rentabilní, ale je to spíše naopak. To snižuje vypovídací schopnost těchto ukazatelů.

4.2 Moderní ukazatele finanční výkonnosti podniku

Po dlouhou dobu bylo používáno pouze finančních ukazatelů např. ukazatelů rentability. Tyto ukazatele vychází z účetních hospodářských výsledků. Finanční ukazatele neumožňovaly měření tržních hodnot akciového kapitálu i celého podniku, proto vznikly moderní ukazatele finanční výkonnosti podniku (Šulák, Zahradníčková 2013).

Moderní ukazatel by měl splňovat následující kritéria dle (Maříková, Mařík 2005):

- Vykazování co nejužší vazby na hodnotu akcie, která je prokazatelná statistickými výpočty.
- Umožnění využití co nejvíce informací z účetnictví, včetně ukazatelů postavených na účetních údajích.
- Překonání dosavadních námitek proti účetním ukazatelům finanční výkonnosti.

Najít takový ukazatel je obtížné, ale těmto kritériím nejvíce vyhovuje ukazatel EVA (Maříková, Mařík 2005).

4.2.1 Ekonomická přidaná hodnota – EVA

Ukazatel EVA (Economic Value Added) vymysleli v roce 1991 v poradenské společnosti Stern Stewart & Co., kde mají na tento ukazatel i vlastní ochrannou značku. Měřítka je založeno na ekonomickém pojetí zisku v praxi. Uvedený ukazatel je založen na hodnocení výkonnosti z pozice jeho investorů (Wagner 2009).

Ekonomická přidaná hodnota je v podstatě ekonomický výnos z provozní činnosti podniku, který je snížený o náklady na kapitál. Pro ukazatel EVA dle (Pavelková, Knápková 2012, str. 52) platí:

$$EVA = NOPAT - WACC \times C$$

kde: (4)

NOPAT .... zisk z hlavní činnosti po zdanění

WACC ..... průměrné vážené náklady na kapitál

C..... kapitál vázaný v aktivech, která se využívají v hlavní činnosti. Jinak se tomuto kapitálu říká NOA – čistá operativní aktiva k začátku hodnoceného období.

Šulák a Vacík (2003) ve vzorci pro výpočet EVA používají EBIT $(1 - s_{dp})$, což vyjadřuje zisk z hlavní činnosti po zdanění. Autoři mohou označovat tyto veličiny různě.

Ukazatel EVA měří, jak podnik přispěl svými aktivitami za dané období ke zvýšení či snížení hodnoty pro své vlastníky. Pokud vyjde ukazatel EVA kladný, byla vytvořena nová hodnota. Když je to naopak, došlo k úbytku hodnoty (Pavelková, Knápková 2012).

Operační činnost podniku se definuje jako část podnikatelské činnosti sloužící k základnímu podnikatelskému účelu. Za neoperační činnost se například považuje investování do cenných papírů nebo obchodování s pozemky u výrobního podniku. Aktiva, která podnik používá při operační činnosti, se nazývají operační. Ostatní aktiva se označují jako neoperační (Maříková, Mařík 2005).

Pro výpočet je potřeba definovat **náklady na kapitál**. WACC se vypočítá jako vážený průměr nákladů vlastního kapitálu a nákladů cizího úplatného kapitálu. Dle (Pavelková, Knápková 2012, str. 63) platí:

$$WACC = N_{CK} * \frac{CK}{C} + N_{VK} * \frac{VK}{C}$$

kde: (5)

CK..... tržní hodnota úročeného cizího kapitálu

VK..... tržní hodnota vlastního kapitálu

C..... tržní hodnota celkového kapitálu (VK + úročené cizí zdroje)

N_{CK} ..... náklady na cizí kapitál

$N_{CK} = i \times (1 - T)$, kde i – úroková sazba cizích zdrojů, T – daňová sazba

N_{VK} ..... náklady na vlastní kapitál

Když chce podnik určit strukturu kapitálu v tržních hodnotách, může použít při výpočtu současnou nebo cílovou strukturu kapitálu neboli, strukturu kapitálu obvyklou u srovnatelných podniků. U současné struktury kapitálu je nutné brát v potaz její úpravu vzhledem k tomu, že aktiva se také upravují (NOA). **Náklady na vlastní kapitál** se určují jako požadovaný výnos příslušných investorů. Tyto náklady se v praxi určují například pomocí modelu oceňování kapitálových aktiv, modelu diskontovaných dividend, popřípadě na základě průměrné rentability vlastního kapitálu v odvětví. **Náklady na cizí kapitál** se určují jako úrok, který platí podnik věřiteli,

snížený o tzv. daňový štít. Úroky jsou daňově uznatelným nákladem (Pavelková, Knápková 2012).

Pro výpočet EVA je nutné **upravit vstupní účetní informace**. Musí se upravit údaje v rozvaze, aby bylo možné získat čistá operativní aktiva k začátku hodnoceného období. Úpravy se dělají jak na straně aktiv, tak na straně pasiv. Shrnutí úprav rozvahy znázorňuje tabulka č. 2.

Tab. č. 2: Úpravy rozvahy ke stanovení NOA

Dlouhodobý majetek	
- neoperační dlouhodobý majetek	+ goodwill (v brutto hodnotě)
- kumulované neobvyklé zisky	+ dlouhodobý nehmotný majetek z aktivovaných nákladů
	+ zvýšení hodnoty dlouhodobého majetku z přecenění (tiché rezervy)
	+ hodnota pronajatého majetku (leasing)
	+ kumulované neobvyklé ztráty
Oběžná aktiva	
- neoperační oběžná aktiva	+ tiché rezervy z přecenění oběžných aktiv
- neúročené krátkodobé závazky (včetně pasivního časového rozlišení)	
Vlastní kapitál	
- vlastní akcie	+ nákladové rezervy, které nemají charakter skutečných závazků
Cizí kapitál	
- nákladové rezervy, které nemají charakter skutečných závazků	+ závazky z leasingu

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Maříková a Mařík 2005), 2016

Pro výpočet EVA musí být určena **velikost výsledku hospodaření z běžné činnosti**. Výsledek hospodaření za běžnou činnost musí být upraven. Úpravu provozního výsledku hospodaření zobrazuje tabulka. č. 3.

Tab. č. 3: Úpravy výsledku hospodaření z běžné činnosti pro výpočet EVA

Výsledek hospodaření z běžné činnosti	
- provozní výnosy z neoperačního majetku	+ finanční výnosy finančního majetku zahrnutého do NOA
- odpisy nehmotného majetku, který vytvořil aktivaci výše uvedených nákladů	+ provozní náklady na neoperační majetek
- odpisy majetku pronajatého na leasing	+ odpisy goodwillu
- neobvyklé zisky	+ původní náklady investičního charakteru
	+ leasingová platba (náklady na leasing)
	+ neobvyklé ztráty

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Šulák, Zahradníčková 2013), 2016

Zjednodušení pro určení EVA

Ukazatel EVA lze vypočítat, i když není dostatek informací pro úpravu účetního výsledku hospodaření na ekonomický. Pokud je potřeba srovnat výkonnost v jednotlivých obdobích nebo mezi podniky, lze použít zjednodušení pro určení ekonomické přidané hodnoty. Pro zjednodušení určení EVA dle (Pavelková, Knápková 2012, str. 64) platí následující vztah:

$$EVA = (ROE - r_e) \times VK$$

← Tento rozdíl se nazývá **spread**

kde:

(6)

EVA ..... ekonomická přidaná hodnota

ROE ..... rentabilita vlastního kapitálu

r_e ..... náklady na vlastní kapitál

VK ..... vlastní kapitál

Výsledky tohoto výpočtu je potřebné brát jako orientační a používat je pouze, pokud nejsou k dispozici dostupná data pro úpravy. Toto zjednodušení používá především Ministerstvo průmyslu a obchodu, aby mohlo spočítat ukazatel EVA (Pavelková, Knápková 2012).

Rentabilita vlastního kapitálu se běžně vypočítá jako podíl čistého zisku po zdanění a vlastního kapitálu. Ve zjednodušeném výpočtu ukazatele EVA se dle (Ministerstvo průmyslu a obchodu 2015) používá následující vzorec:

$$ROE = \frac{CZ}{Z} * \frac{EBIT - (UM * (\frac{UZ}{A} - \frac{VK}{A}))}{\frac{VK}{A}}$$

kde: (7)

CZ ..... výsledek hospodaření po zdanění

Z ..... výsledek hospodaření před zdaněním

A ..... aktiva

UM ..... odhad úrokové míry (nákladové úroky/cizí zdroje * (1-t))

UZ ..... úplatné zdroje (vlastní kapitál + bankovní úvěry + dluhopisy)

VK ..... vlastní kapitál

Náklady na vlastní kapitál se vypočítají dle (Ministerstvo průmyslu a obchodu 2015) následovně:

$$r_e = \frac{WACC * \frac{UZ}{A} - \frac{CZ}{Z} * UM * (\frac{UZ}{A} - \frac{VK}{A})}{\frac{VK}{A}}$$

(8)

Jednotlivé veličiny ve vzorci jsou popsány výše ve vzorci pro výpočet ROE (viz vzorec 7).

Z předchozího vzorce se náklady na vlastní kapitál WACC vypočítají dle (Ministerstvo průmyslu a obchodu 2015) následovně:

$$WACC = r_f + r_{POD} + r_{FINSTAB} + r_{LA}$$

kde: (9)

r_f ..... Bezriziková sazba

r_{POD} ..... Riziková přírážka za podnikatelské riziko podniku

$r_{FINSTAB}$ ..... Riziková přírážka za finanční stabilitu

r_{LA} ..... Riziková přírážka za velikost podniku

Bezriziková sazba r_f se stanovuje jako výnos desetiletých státních dluhopisů. Vývoj výnosu desetiletých státních dluhopisů zobrazuje tabulka č. 4.

Tab. č. 4: Vývoj bezbariérové sazby (2012 - 2015)

Rok	2012	2013	2014	2015
Bezbariérová sazba	2,31 %	2,26 %	1,58 %	0,58 %

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Ministerstvo průmyslu a obchodu 2015), 2017

Riziková přírážka za podnikatelské riziko podniku r_{POD} navazuje na ukazatel produkční síly, který se vypočítá jako EBIT/Aktiva, její dostatečnou velikost a předmět činnosti. Podmínka výpočtu dle (Ministerstvo průmyslu a obchodu 2015) je:

$$X1 = UZ/A * UM$$

Když $EBIT/A > X1$ pak $r_{\text{POD}} =$ minimální hodnota r_{POD} v odvětví

Když $EBIT/A < 0$ pak $r_{\text{POD}} = 10\%$

$$\text{Když } 0 < EBIT/A < X1 \text{ pak } r_{\text{POD}} = \frac{(X1 - \frac{EBIT}{A})^2}{X1^2} * 0,1$$

Riziková přírážka za velikost podniku r_{LA} je navázána na velikost úplatných zdrojů podniku. Dle (Ministerstvo průmyslu a obchodu 2015) platí následující podmínky:

Když $UZ \leq 100$ mil. Kč, pak $r_{\text{LA}} = 5\%$

Když $UZ \geq 3$ mld. Kč, pak $r_{\text{LA}} = 0\%$

Když $100 \text{ mil. Kč} < UZ < 3 \text{ mld. Kč}$ pak $r_{\text{LA}} = \frac{(3 - UZ)^2}{168,2}$, přičemž UZ se dosazují v mld. Kč

Riziková přírážka za finanční stabilitu r_{FINSTAB} je charakterizující veličinou pro vztahy životnosti aktiv a pasiv a je navázána na likviditu L3: Dle (Ministerstvo průmyslu a obchodu 2015) platí následující podmínky:

Když $L3 \leq XL1$ pak $r_{\text{FINSTAB}} = 10\%$

Když $L3 \geq XL2$ pak $r_{\text{FINSTAB}} = 0\%$

$$\text{Když } XL1 < L3 < XL2 \text{ pak } r_{\text{FINSTAB}} = \frac{(XL2 - L3)^2}{(XL2 - XL1)^2} * 0,1$$

Likvidita L1 = Finanční majetek / (Krátkodobé závazky + Krátkodobé bankovní úvěry)

Likvidita L2 = (Pohledávky + Finanční majetek) / (Krátkodobé závazky + Krátkodobé bankovní úvěry)

Likvidita L3 = Oběžná aktiva / (Krátkodobé závazky + Krátkodobé bankovní úvěry)

Zhodnocení ukazatele EVA

EVA je velmi blízká čisté současné hodnotě proto, že pokud chce podnik zvýšit svou hodnotu, musí manažeři přijímat pouze projekty s kladnou NPV. Ekonomická přidaná hodnota se vyhýbá problémům s ukazateli RONA, ROI a ROE. Tyto ukazatele mohou vykazovat vysoké hodnoty a manažeři podniku mohou odmítnout dobré projekty, protože se obávají snížení těchto rentabilit. Do ukazatele EVA se zahrnují náklady na vlastní kapitál (náklady obětované příležitosti), což usnadňuje vnímání výše rizika a odpovědnosti. EVA bere v úvahu všechna rozhodnutí manažerů – investiční a provozní rozhodnutí ovlivňují zisk a rentabilitu kapitálu; náklady na kapitál jsou ovlivněny finančním rozhodováním. V porovnání s ostatními ukazateli výkonnosti firem, je ukazatel ekonomické přidané hodnoty jednoduchý a měří výkonnost podniku jako celku z pohledu externích uživatelů (Pavelková, Knápková 2012, Wagner 2009).

Ukazatel EVA vychází z účetních informací. Před výpočtem musí být provedeny řady úprav účetních veličin. Všech 164 kroků, které uvádí společnost Stern Stewart & Co., je obchodním tajemstvím firmy. Nejdůležitější kroky jsou popsány výše. Výpočet nákladů na kapitál, zejména na vlastní, je složitý. Žádný model pro jejich výpočet nedává jednoznačný výsledek. Ukazatel EVA není upraven o inflaci. Pokud se zvýší náklady na kapitál, hodnota podniku klesne, i když se EVA zvýší (Pavelková, Knápková 2012).

5 Představení společnosti

5.1 Základní informace

Společnost XY s. r. o. byla založena v roce 1999, působí tedy na trhu téměř 18 let. Podnik sídlí v Plzni. Společnost nemá žádnou organizační složku v zahraničí. Podnik XY s. r. o. poskytuje služby v oblasti testování konstrukčních materiálů v leteckém průmyslu zákazníkům z České republiky i ze zahraničí. Rozsah měření zahrnuje testování kovových i nekovových materiálů včetně zkoušek únavy materiálů a metalografii. Dle klasifikace ekonomických činností CZ-NACE se společnost zabývá ostatními technickými zkouškami a analýzami (71209), povrchovou úpravou a zušlechťováním kovů – obráběním (256) a provozuje nesespecializovaný velkoobchod (46900).

Dle kategorizace účetních jednotek platných od 1. 1. 2016 patří podnik XY s. r. o. mezi střední účetní jednotky, protože nepřekračuje stanovený počet zaměstnanců (250) a sumu aktiv (500 000 000 Kč).

Společnost XY s. r. o. splnila kritérium, které stanovil zákon o účetnictví, pro povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem, a tak musí od roku 2012 ověřovat účetní závěrku u auditorské společnosti. Podnik sestavuje povinně rozvahu (viz Příloha A), výkaz zisku a ztráty (viz. Příloha B), přehled o peněžních tocích a přílohu k účetní závěrce, ve které se uvádí popis podstatných účetních metod a další vysvětlující informace.

Od roku 2012 do roku 2015 měla společnost stejný počet zaměstnanců, 75 pracovníků. V období 2012 – 2015 nepobírali členové řídicích orgánů a bývalí členové statutárních a dozorčích orgánů žádné odměny z titulu výkonu jejich funkce.

5.2 Obecné účetní zásady

Společnost XY s. r. o. oceňuje **dlouhodobý nehmotný majetek**, který překročí částku 60 000 Kč, v pořizovacích cenách. Tyto ceny obsahují cenu pořízení a další náklady spojené s pořízením. Dlouhodobý nehmotný majetek se odepisuje do nákladů po celou dobu životnosti. Doba životnosti softwaru je stanovena na 3 roky.

Dlouhodobý hmotný majetek nad 40 000 Kč se oceňuje v pořizovacích cenách, které zahrnují cenu pořízení a náklady na dopravu, clo a další náklady související s pořízením. Podnik odepisuje dlouhodobý hmotný majetek do nákladů po celou dobu

životnosti. Například doba životnosti výrobních strojů a zařízení se pohybuje od 3 do 12 let, dále doba životnosti dopravních prostředků je stanovena na 5 let.

Krátkodobý finanční majetek obsahuje ceniny, peníze v hotovosti a na bankovních účtech.

Zásoby jsou oceňovány pořizovacími cenami, které zahrnují cenu pořízení a náklady, které souvisejí s nákupem zásob. Nedokončená výroba tvoří rozpracované testování a je oceňována skutečnými vlastními náklady.

Dlouhodobé i krátkodobé **pohledávky a závazky** se vykazují ve jmenovité hodnotě. Společnost XY s. r. o. neviduje pohledávky a závazky, které jsou po lhůtě splatnosti více než 180 dní.

Majetek a závazky, které společnost pořizuje **v cizí měně**, se oceňují v českých korunách s použitím pevného měsíčního kurzu vyhlášeného Českou národní bankou k poslednímu pracovnímu dni předcházejícího měsíce. K rozvahovému dni se tento majetek a závazky přepočítá kurzem k 31. 12. vyhlášeným Českou národní bankou.

Výnosy z hlavní činnosti – testování pro zákazníky a udělování certifikátů, jsou zaúčtovány až po dokončení testování a udělení certifikátu. Podnik XY s. r. o. má širokou škálu odběratelů, zejména v leteckém průmyslu.

Příjmy příštích období zahrnují především nevyfakturované testovací služby zákazníkům a jsou účtovány do výnosů období, se kterým věcně a časově souvisí.

Společnost XY s. r. o. má **najatý dlouhodobý majetek**, o kterém se neúčtuje na rozvahových účtech. Tento majetek je pronajatý formou operativního leasingu. Jedná se o automobily. Společnost XY s. r. o. nemá pronajatý žádný majetek formou finančního leasingu.

Společnost XY s. r. o. má **základní kapitál** ve výši 1 000 000 Kč, který je plně upsán a splacen. Výše tohoto kapitálu je k nalezení v rozvaze a v přehledu o změnách vlastního kapitálu (viz Příloha D).

Na **dohadné účty pasivní** se evidují dohady na manažerské bonusy a nevyfakturované služby za energie.

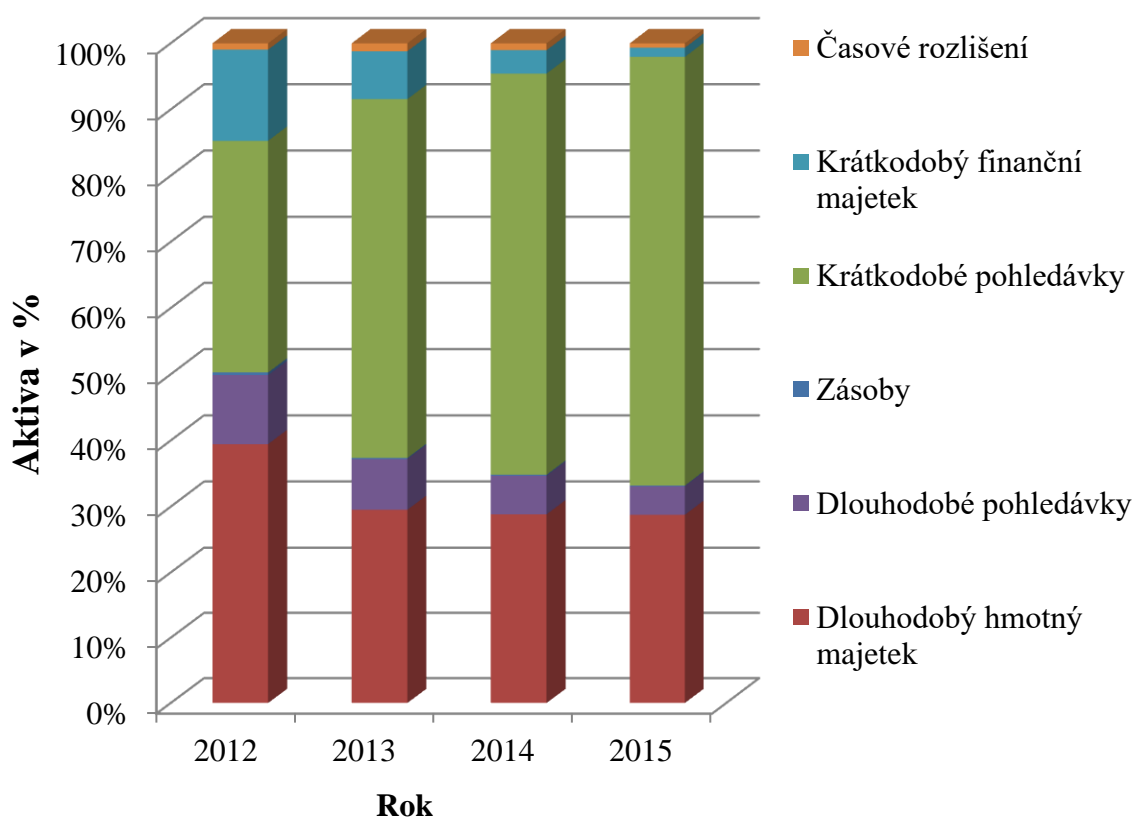
Ostatní provozní náklady tvoří převážně náklady na rozvoz nevyužitých vzorků zpět zákazníkům. Na účtu **ostatních provozních výnosů** se účtují přefakturace nákladů z nevyužitých vzorků zákazníkům. **Ostatní finanční náklady a výnosy** jsou tvořeny kurzovými ztrátami a zisky.

5.3 Vertikální analýza rozvahy

Vertikální analýza rozvahy rozebírá jednotlivé položky rozvahy, to znamená, jakým podílem se položky podílí na celku. Touto analýzou je zjišťováno, zda se podnik zaměřuje na dlouhodobý majetek, nebo na oběžný majetek, a zda je podnik financován především z vlastního kapitálu nebo cizího kapitálu.

Kompletní vertikální analýza rozvahy se nachází v příloze C. Tato podkapitola shrnuje pouze nejdůležitější skutečnosti. Následující obrázek č. 4 zobrazuje strukturu aktiv v rozvaze od roku 2012 do roku 2015.

Obr. č. 4: Struktura aktiv v rozvaze podniku XY s. r. o. (2012 - 2015)

Zdroj: Vlastní zpracování dle rozvahy podniku XY s. r. o. (2012 – 2015), 2017

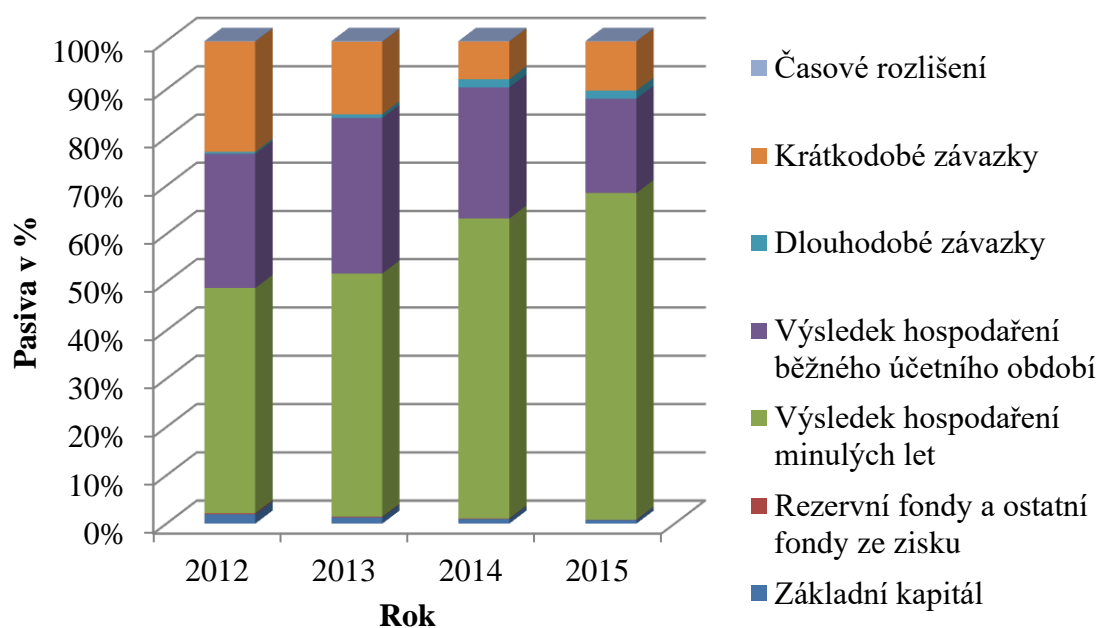
Podnik XY s. r. o. má více oběžných aktiv než dlouhodobého majetku. Dlouhodobý majetek tvoří v roce 2012 39,45 % celkových aktiv, tato hodnota v dalších letech klesá. Od roku 2013 do roku 2015 se pohybuje už jen okolo 29 %. Tento pokles je způsoben především odepisováním a vyřazováním majetku v podniku XY s. r. o.

Oběžná aktiva zahrnují více jak 59 % celkových aktiv po celou dobu analyzovaného období. Hodnota oběžných aktiv překročí 70 % v roce 2014 a 2015. Největší podíl oběžných aktiv tvoří krátkodobé pohledávky. Hodnota krátkodobých pohledávek v celkových aktivech podniku je nejnižší v roce 2012 (35 %). V dalších letech se podíl krátkodobých pohledávek zvyšuje a nejvyšší hodnotu vykazuje v roce 2015 (64,36 %). Tento podíl pohledávek je vysoký, podnik by si měl hlídat dobu splatnosti svých pohledávek a popřípadě ji snížit.

Krátkodobý finanční majetek tvoří pouze malou část aktiv. Podíl krátkodobého finančního majetku v aktivech od roku 2012 do roku 2015 stále klesá, v roce 2015 vykazuje nejmenší hodnotu (1,37 %).

Obrázek č. 5 zobrazuje strukturu pasiv v rozvaze podniku XY s. r. o. v období od roku 2012 do roku 2015.

Obr. č. 5: Struktura pasiv v rozvaze podniku XY s. r. o. (2012 - 2015)

Zdroj: Vlastní zpracování dle rozvahy podniku XY s. r. o. (2012 – 2015), 2017

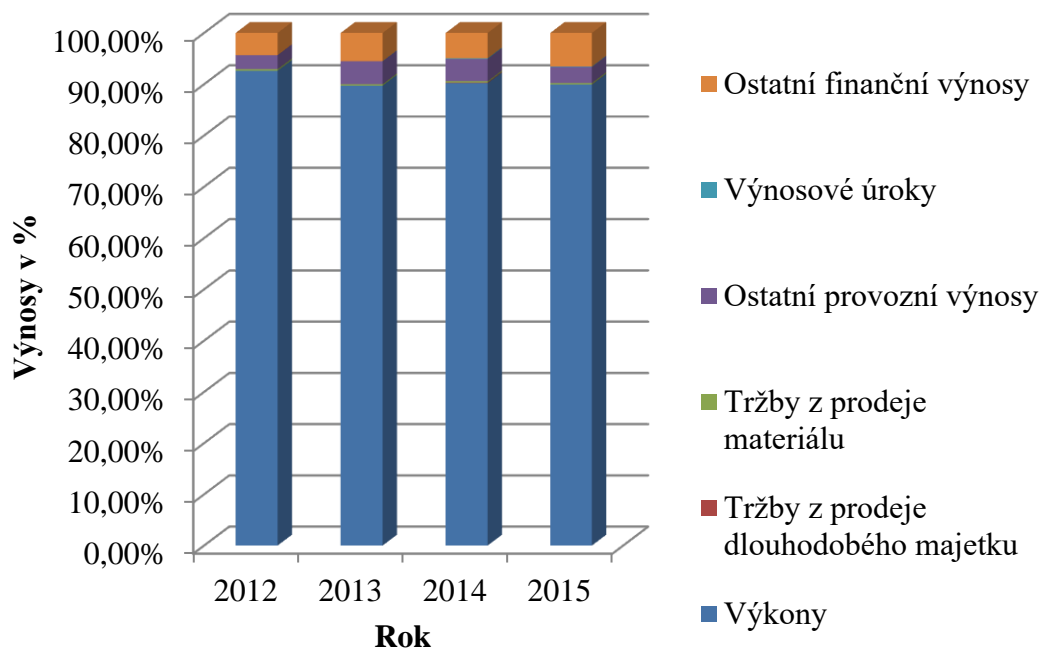
Na celkových pasivech se nejvíce podílí vlastní kapitál. Vlastní kapitál v analyzovaném období tvoří více jak 75 % celkových pasiv. V roce 2014 je hodnota vlastního kapitálu nejvyšší, zahrnuje více jak 90 % pasiv. Největší podíl vlastního kapitálu tvoří výsledek hospodaření minulých let. V roce 2012 vykazuje nejnižší hodnotu (46,65 %), naopak v roce 2015 nejvyšší hodnotu (67,65 %).

Podnik XY s. r. o. používá k financování aktiv převážně vlastní kapitál. Podíl cizích zdrojů na celkových pasivech je nízký. Nejvyšší podíl cizích zdrojů na celkových pasivech byl zaznamenán v roce 2012 (23,29 %). Tento podíl v letech 2013 a 2014 postupně klesá a od roku 2015 opět roste. Nejvíce cizích zdrojů tvoří krátkodobé závazky – závazky k zaměstnancům, daňové závazky a závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění.

5.4 Vertikální analýza výnosů

V podniku XY s. r. o. byla provedena v období od roku 2012 do roku 2015 vertikální analýza výnosů. Tato analýza zobrazuje podíl jednotlivých položek výnosů na celkových výnosech. Vertikální analýza výnosů je ukázána na obrázku č. 6.

Obr. č. 6: Vertikální analýza výnosů podniku XY s. r. o. (2012 - 2015)

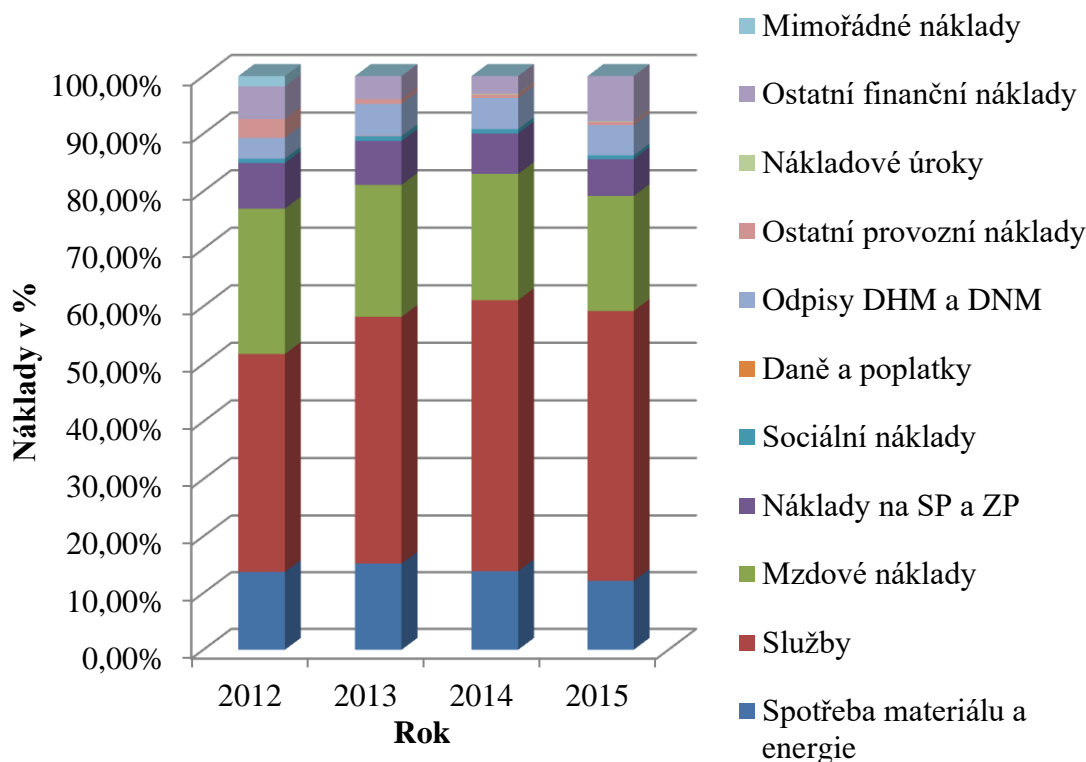
Zdroj: Vlastní zpracování dle účetních výkazů podniku XY s. r. o. (2012 – 2015), 2017

Z obrázku č. 6 je patrné, že největší podíl výnosů tvoří výkony, tedy tržby za prodej vlastních výrobků a služeb, téměř 90 % celkových výnosů. Největší podíl výkonů na celkových výnosech byl zaznamenán v roce 2012. Podnik XY s. r. o. nezaznamenává tržby za prodej zboží proto, že společnost se zabývá prodejem služeb a výrobků. Další položkou celkových výnosů jsou ostatní finanční výnosy, které tvoří 4 % až 7 % celkových výnosů ve sledovaném období. Největší podíl ostatních finančních výnosů byl zaznamenán v roce 2015 (6,56 %). Ostatní finanční výnosy jsou kurzové zisky. Ostatní provozní výnosy tvoří cca 2 % až 5 % celkových výnosů. Další položky výnosů, například tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu a výnosové úroky, jsou zanedbatelné položky výnosů.

5.5 Vertikální analýza nákladů

V této podkapitole je provedena vertikální analýza nákladů. Tato analýza zobrazuje, podíl, kterým se podílí jednotlivé složky nákladů na celkových nákladech. Vertikální analýzu nákladů zobrazuje obrázek č. 7.

Obr. č 7.: Vertikální analýza nákladů podniku XY s. r. o. (2012 - 2015)

Zdroj: Vlastní zpracování dle účetních výkazů podniku XY s. r. o. (2012 – 2015), 2017

Na celkových nákladech mají největší podíl spotřebované služby. Do této kategorie nákladů patří zejména nájemné za budovu, které společnost XY s. r. o. platí pronajímateli, a dále ostatní služby. Nejmenší podíl služeb na celkových aktivech byl v roce 2012 (38 %) a naopak největší podíl byl v roce 2014 (47,22 %).

Druhou podstatnou částí nákladů jsou mzdové náklady, které se pohybují po celé sledované období v intervalu 19 % až 25 %. Podíl mzdových nákladů na celkových nákladech má klesající tendenci, ačkoliv mzdové náklady od roku 2012 do roku 2015 rostou. Pokles podílu mzdových nákladů je způsoben vyšším tempem růstu celkových nákladů oproti tempu růstu mzdových nákladů.

Další důležitou součástí nákladů je spotřeba materiálu a energií. Materiál a energie tvoří cca. 12 % až 16 % celkových nákladů. Největší podíl spotřeby materiálu a energií na celkových nákladech byl zaznamenán v roce 2013.

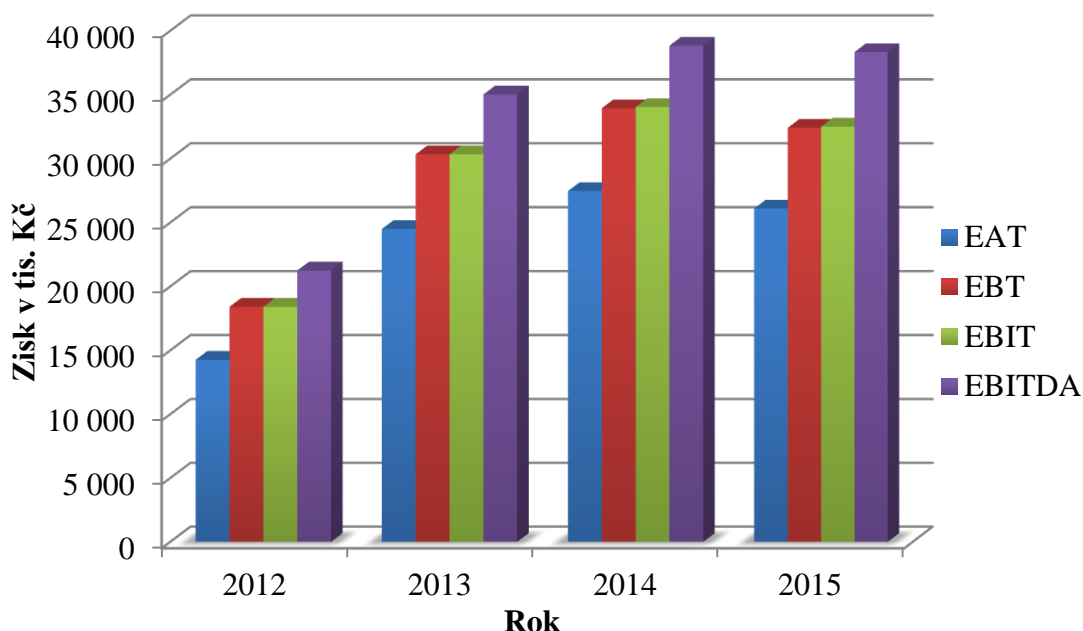
Další menší skupinou nákladů jsou náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění, které tvoří cca. 6 % až 8 % celkových nákladů. Odpisy představují okolo 5 % celkových nákladů, výjimka byla v roce 2012. V tomto roce tvořily odpisy pouze 3,62 % celkových nákladů. Další položky nákladů jsou zanedbatelné.

6 Analýza ukazatelů pro měření výkonnosti

6.1 Ukazatelé zisku

V podniku XY s. r. o. byla provedena analýza tradičních ukazatelů pro měření výkonnosti, tedy ukazatelů zisku v období od roku 2012 do roku 2015. Byla zjišťována hodnota EAT, EBT, EBIT, EBITDA. Hodnoty ukazatelů jsou uváděny v tisících Kč dle výkazů zisku a ztráty za uvedené období. Následující obrázek č. 8 zobrazuje celkový vývoj všech ukazatelů zisku za analyzované období.

Obr. č. 8: Vývoj ukazatelů zisku podniku XY s. r. o. (2012 – 2015)

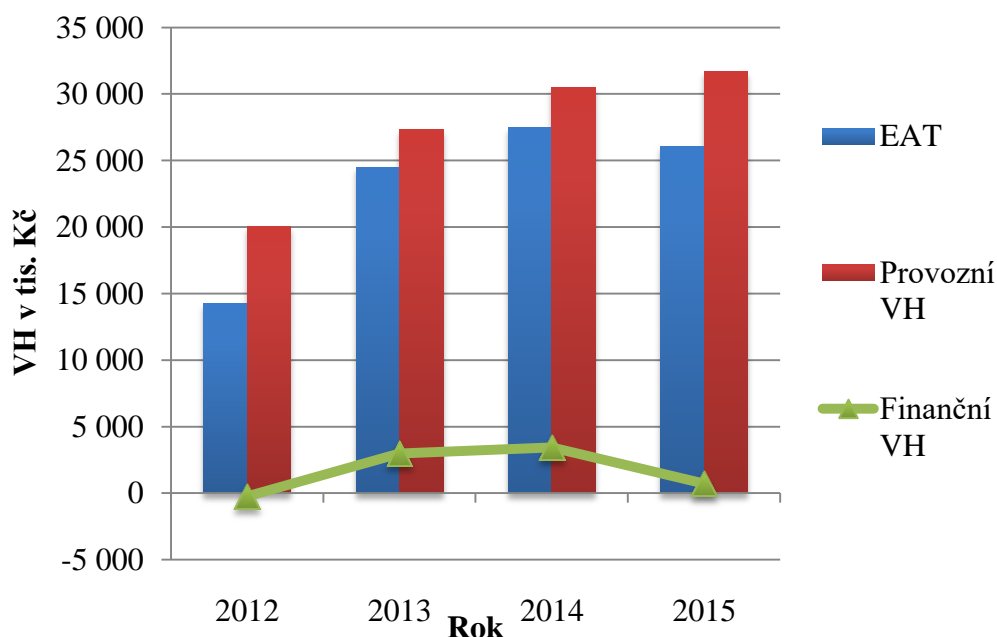
Zdroj: Vlastní zpracování dle účetních výkazů podniku XY s. r. o., 2017

6.1.1 Čistý zisk po zdanění

První analyzovaný ukazatel je čistý zisk po zdanění (EAT). Největší podíl na čistém zisku po zdanění společnosti XY s. r. o. má provozní výsledek hospodaření. Od roku 2012 do roku 2014 vývoj ukazatele EAT koreluje s vývojem provozního výsledku hospodaření, jak lze vidět na obrázku č. 9. V roce 2015 se čistý zisk po zdanění snížil oproti minulým rokům, ale provozní výsledek hospodaření se stále zvyšoval. Na snížení ukazatele EAT má vliv výrazné snížení finančního výsledku hospodaření, který byl způsoben růstem ostatních finančních nákladů, a rostoucí tendence daně z příjmu za běžnou činnost. Dále by snížení zisku po zdanění mohlo způsobit zvýšení osobních

nákladů – mzdových nákladů, sociálních nákladů a nákladů na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění. Vývoj čistého zisku po zdanění a jeho složek podniku XY s. r. o. od roku 2012 do roku 2015 zobrazuje obrázek č. 9.

Obr. č. 9: Vývoj čistého zisku po zdanění, provozního a finančního výsledku hospodaření podniku XY s. r. o. (2012 - 2015)

Zdroj: Vlastní zpracování dle účetních výkazů podniku XY s. r. o., 2017

Nejmenší hodnota čistého zisku po zdanění byla zjištěna v roce 2012 (14 262 tis. Kč) a naopak největší hodnota byla v roce 2014 (27 456 tis. Kč).

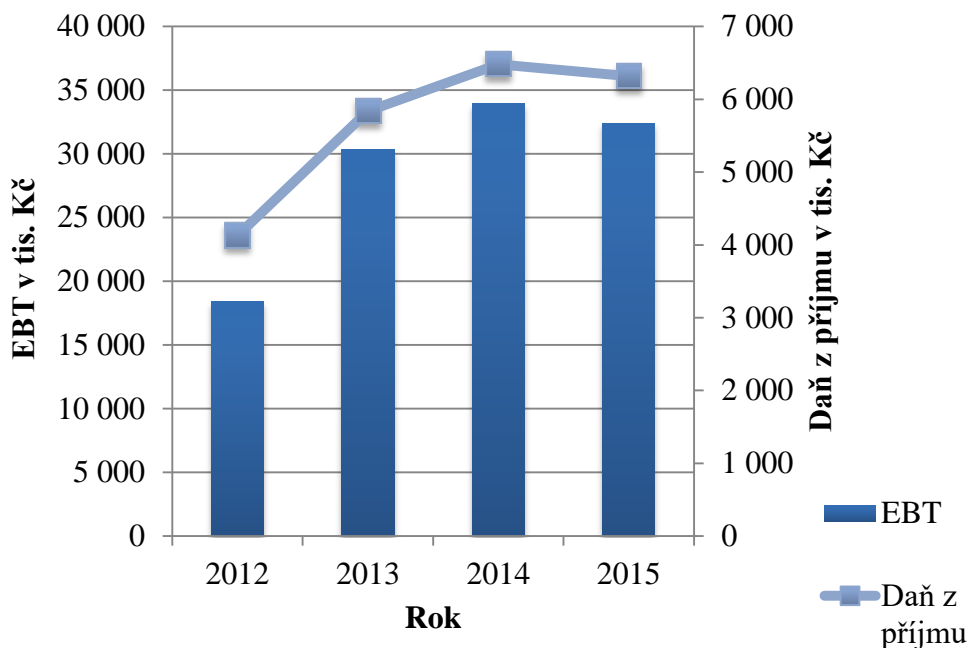
6.1.2 Zisk před zdaněním

Zisk před zdaněním, neboli EBT, je přímo k nalezení ve výkazu zisku a ztráty v položce výsledek hospodaření před zdaněním. EBT se vypočítá jako součet výsledku hospodaření za účetní období a daně z příjmu za běžnou činnost. Tato kategorie zisku se od čistého zisku po zdanění liší tím, že k EBT se daň z příjmu za běžnou činnost přičítá a od EAT se daň z příjmu za běžnou činnost odečítá. Vývoj výsledku hospodaření za účetní období byl popsán výše.

U této kategorie lze dobře analyzovat daň z příjmu za běžnou činnost společnosti XY s. r. o. v letech 2012 - 2015. Vývoj zisku před zdaněním je totožný s vývojem daní z příjmu za běžnou činnost. V roce 2015 je vývoj EBT klesající a daň z příjmu za běžnou činnost také klesá. Tento klesající vývoj mohl být způsoben zvyšováním

osobních nákladů, jak bylo popsáno výše. Vývoj zisku před zdaněním a daně z příjmu za běžnou činnost podniku XY s. r. o. v letech 2012 – 2015 popisuje obrázek č. 10.

Obr. č. 10: Vývoj zisku před zdaněním a daně z příjmu za běžnou činnost podniku XY s. r. o. (2012 - 2015)

Zdroj: Vlastní zpracování dle účetních výkazů podniku XY s. r. o., 2017

6.1.3 Zisk před úroky a zdaněním

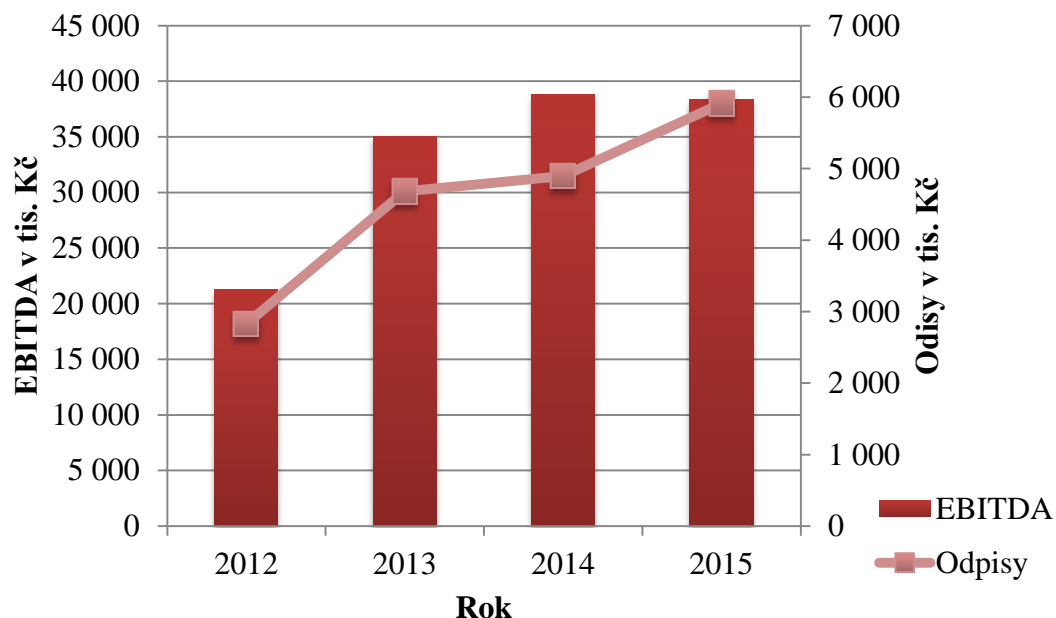
Další kategorií zisku, kterou lze analyzovat, je zisk před úroky a zdaněním EBIT. Tato kategorie zisku má stejný průběh jako zisk před zdaněním, proto je zbytečné opakovat informace, které jsou uvedeny výše. Podnik XY s. r. o. v roce 2012 a 2013 nevykazuje žádné nákladové úroky, proto je hodnota zisku před úroky a zdaněním totožná s ukazatelem EBT. V dalších letech má podnik XY s. r. o. pouze nízké nákladové úroky – v roce 2014 89 tis. Kč a v roce 2015 86 tis. Kč, proto je vývoj EBIT stejný jako u zisku před zdaněním pouze s jinými hodnotami.

6.1.4 Zisk před úroky, zdaněním a odpisy

Další tradiční ukazatel pro měření výkonnosti se nazývá zisk před úroky, zdaněním a odpisy EBITDA. Tento ukazatel vyjadřuje výsledek hospodaření před odečtením nákladových úroků, daně z příjmu za běžnou činnost a odpisů hmotného a nehmotného majetku. EBITDA je vhodný ukazatel pro porovnávání výkonnosti podniků bez ohledu

na to, jakou odpisovou metodu společnosti používají. Vývoj EBITDA a odpisu dlouhodobého majetku podniku XY s. r. o. zobrazuje obrázek č. 11.

Obr. č. 11: Vývoj zisku před úroky, zdaněním a odpisy a vývoj odpisů dlouhodobého majetku podniku XY s. r. o. (2012 - 2015)

Zdroj: Vlastní zpracování dle účetních výkazů podniku XY s. r. o., 2017

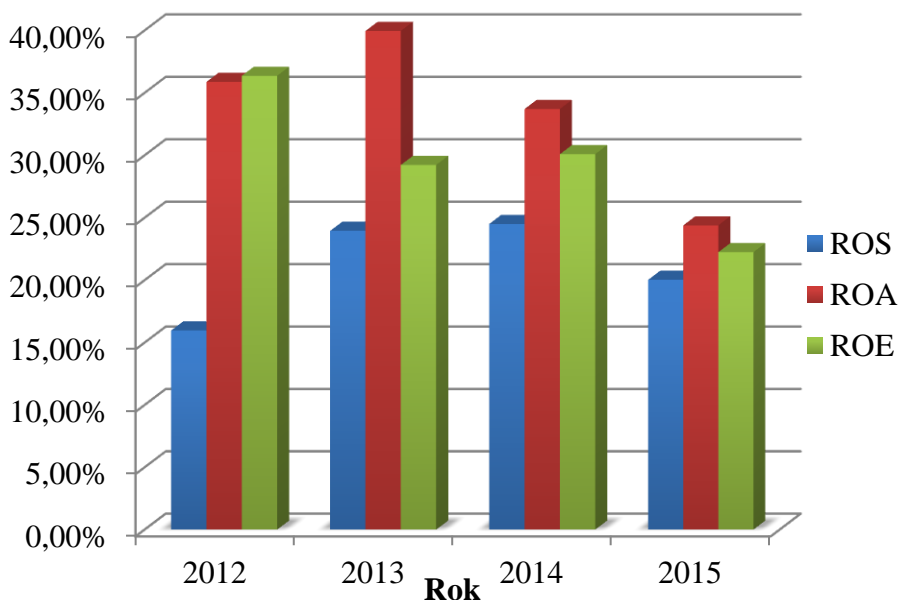
Odpisy mají ve výkazu zisku a ztráty relativně nízkou hodnotu, ovšem nejsou zanedbatelné. EBITDA má totožný vývoj jako ostatní ukazatele zisku. Do roku 2014 má rostoucí tendenci a v roce 2015 klesá. Možná příčina poklesu byla popsána výše. Stále platí, že největší podíl v ukazateli EBITDA má provozní výsledek hospodaření. Odpisy hmotného a nehmotného majetku mají rostoucí tendenci, protože v období od roku 2012 do roku 2015 podnik XY s. r. o. pořizoval více dlouhodobého majetku. Nejmenší hodnota odpisů hmotného a nehmotného majetku je zjištěna v roce 2012 (2 829 tis. Kč). Největší hodnota odpisů byla v roce 2015 (5 911 tis. Kč).

6.2 Ukazatele rentability

Ukazatele rentability lze zařadit mezi nejoblíbenější a nejvyužívanější ukazatele pro měření výkonnosti podniku. V podniku XY s. r. o. byla provedena v období od roku 2012 do roku 2015 analýza ukazatelů rentability. Byla vypočtena rentabilita aktiv,

rentabilita tržeb a rentabilita vlastního kapitálu. Obrázek č. 12 zobrazuje vývoj těchto ukazatelů souhrnně.

Obr. č. 12: Vývoj ukazatelů rentability podniku XY s. r. o. (2012 - 2015)

Zdroj: Vlastní zpracování dle účetních výkazů podniku XY s. r. o. (2012 – 2015), 2017

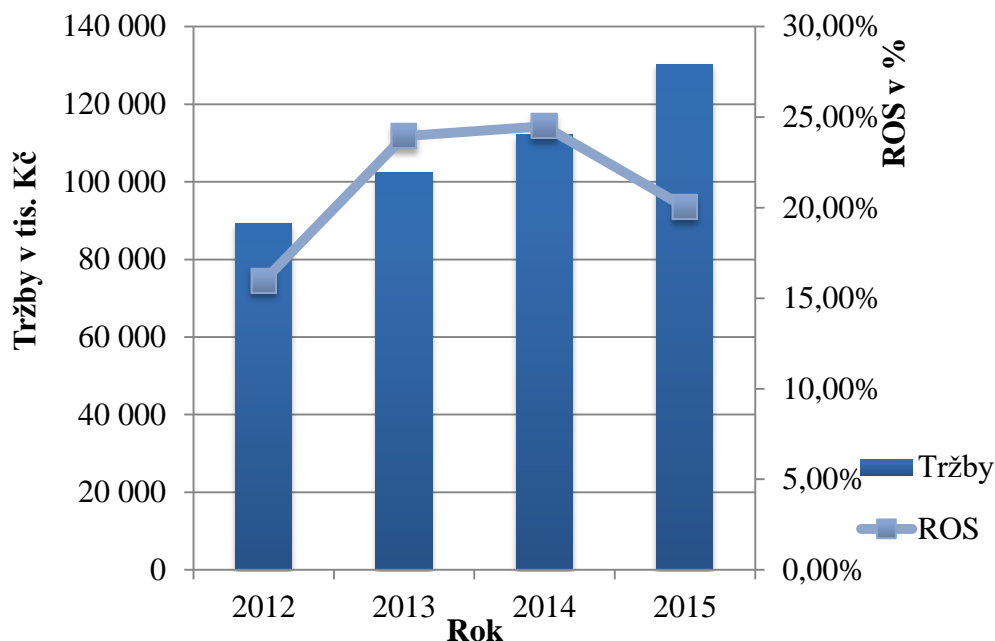
6.2.1 Rentabilita tržeb

Rentabilita tržeb znázorňuje, kolik korun zisku připadá na jednu korunu tržeb. K výpočtu rentability tržeb byl použit vzorec (1) z kapitoly 4. Do čitatele se dosadí čistý zisk po zdanění a do jmenovatele hodnota tržeb podniku XY s. r. o. Vývoj rentability tržeb je totožný s vývojem výsledku hospodaření po zdanění. Jedná se o podíl zisku po zdanění a tržeb.

Tržby v podniku XY s. r. o. každým rokem rostou, o zisku po zdanění toto říci nelze. Nejmenší hodnota tržeb byla zjištěna v roce 2012 (89 333 tis. Kč), naopak největší hodnota tržeb je evidována v roce 2015 (130 322 tis. Kč). Tyto hodnoty lze vidět v obrázku č. 13. Vývoj EAT byl popsán v předešlé kapitole, proto je vývoj zisku po zdanění zbytečné analyzovat.

V této podkapitole je provedena analýza vývoje tržeb a rentability tržeb, která je zobrazena v obrázku č. 13.

Obr. č. 13: Vývoj tržeb a rentability tržeb podniku XY s. r. o. (2012 – 2015)

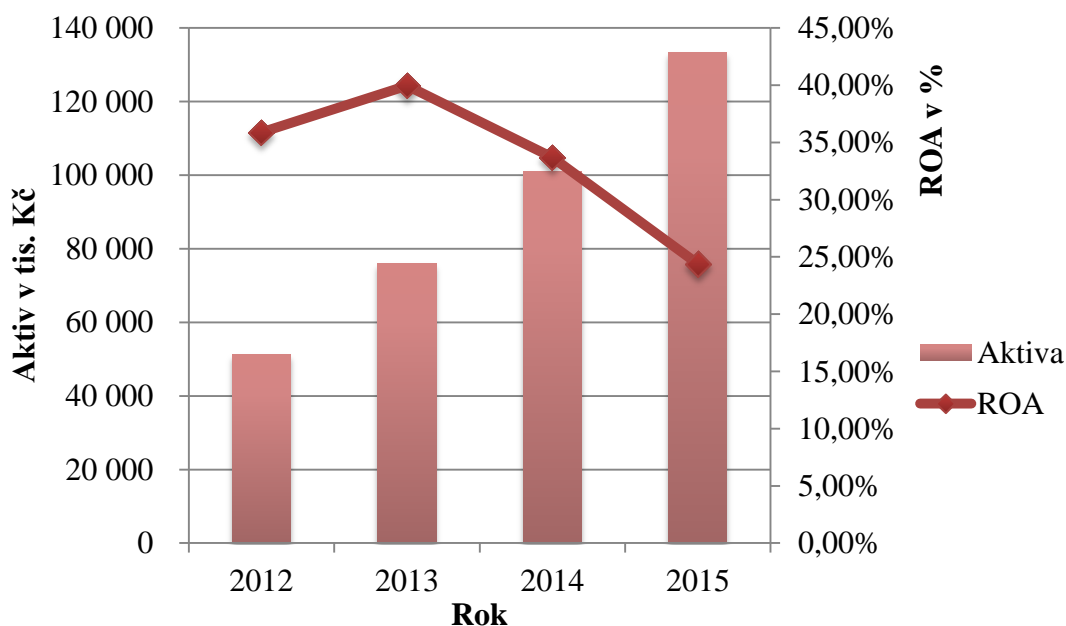
Zdroj: Vlastní zpracování 2017

Nejnižší rentabilitu tržeb lze zaznamenat v roce 2012, kdy byly tržby a zisk po zdanění ve sledovaném období nejnižší. V roce 2013 a 2014 rentabilita tržeb stále roste proto, že rostou jak tržby, tak výsledek hospodaření po zdanění. V roce 2015 byl zaznamenán pokles rentability. V tomto roce byla také evidována nejvyšší hodnota tržeb. Pokud se ve jmenovateli objevují stále vyšší hodnoty tržeb, ROS začne klesat. V roce 2012 přinesla 1 Kč tržeb 0,1596 Kč čistého zisku, v roce 2013 0,2395 Kč čistého zisku, v roce 2014 0,2449 Kč čistého zisku a v roce 2015 0,2002 Kč zisku.

6.2.2 Rentabilita aktiv

Pro výpočet rentability aktiv byl použit vzorec (2) z kapitoly 4. Do čitatele se dosazuje hodnota výsledku hospodaření před zdaněním a úroky a do jmenovatele se dává hodnota celkových aktiv podniku XY s. r. o. Hodnota rentability aktiv by měla být co nejvyšší, ale bez dobré znalosti podniku se rentabilita aktiv analyzuje špatně. Vývoj rentability aktiv podniku XY s. r. o. znázorňuje obrázek č. 14.

Obr. č. 14: Vývoj rentability aktiv podniku XY s. r. o. (2012 - 2015)

Zdroj: Vlastní zpracování 2017

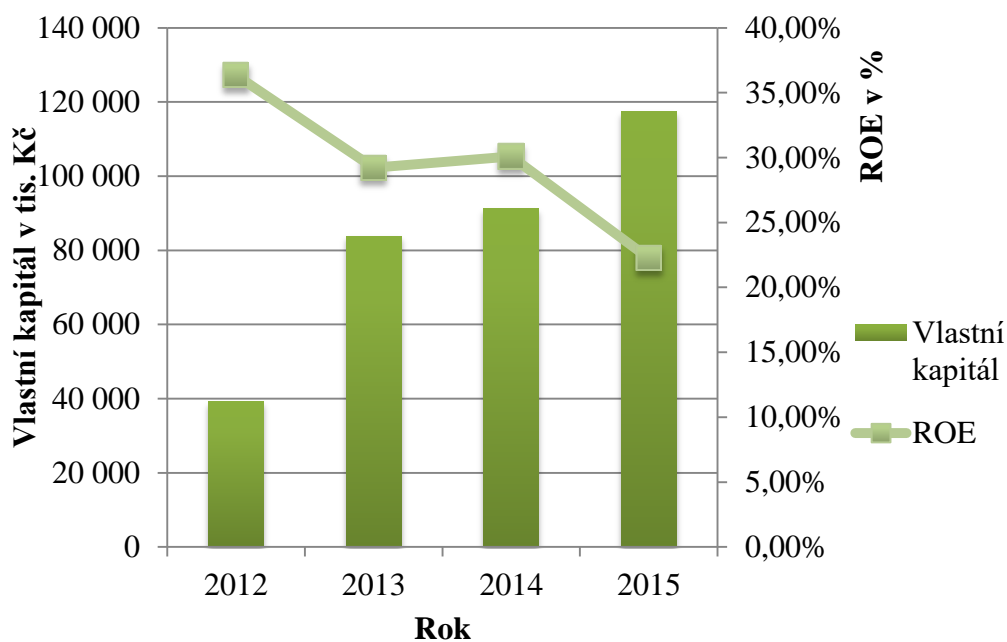
Rentabilita aktiv má od roku 2012 do roku 2013 rostoucí průběh a od roku 2013 klesá. Tento klesající průběh mohl být způsoben vysokým přírůstkem aktiv, která se dosazují podle vzorce (2) do jmenovatele, po každý rok sledovaného období. Každý rok je zaznamenán nárůst aktiv průměrně o 25 mil. Kč. Nejvyšší hodnota rentability aktiv (39,95 %) je zaznamenána v roce 2013. Každá 1 Kč aktiv vyrobila v roce 2012 0,3587 Kč zisku před zdaněním a úroky. V roce 2013, kdy byla nejvyšší rentabilita aktiv, přinesla každá 1 Kč aktiv 0,3995 Kč zisku před zdaněním a úroky. Nejnižší hodnota rentability aktiv byla změřena v roce 2015. V tomto roce přinesla 1 Kč aktiv jen 0,2438 Kč zisku před úroky a zdaněním.

6.2.3 Rentabilita vlastního kapitálu

Rentabilita vlastního kapitálu vyjadřuje, kolik Kč čistého zisku po zdanění vytvoří investovaný kapitál. Pro výpočet rentability vlastního kapitálu byl použit vzorec (3) ze čtvrté kapitoly. Do čitatele se dosadí výsledek hospodaření po zdanění a do jmenovatele vlastní kapitál společnosti XY s. r. o. a následně je proveden výpočet. Vývoj čistého zisku po zdanění byl už popsán výše, proto je zbytečné opakovat skutečnosti, které jsou známé. Vývoj vlastního kapitálu a rentability vlastního kapitálu je znázorněn v obrázku č. 15.

Obr. č 15: Vývoj vlastního kapitálu a rentability vlastního kapitálu podniku XY s. r. o (2012 - 2015)

Zdroj: Vlastní zpracování 2017

V podniku XY s. r. o. každý rok rostla hodnota vlastního kapitálu. Vývoj rentability vlastního kapitálu je od roku 2012 do roku 2013 klesající, v roce 2013 je zaznamenán rostoucí vývoj, poté od roku 2014 opět rentabilita vlastního kapitálu klesá. Klesající průběh je zapříčiněn růstem vlastního kapitálu v pasivech společnosti XY s. r. o. Největší nárůst hodnoty vlastního kapitálu je evidován mezi rokem 2012 a 2013 – téměř o 44 mil. Kč. V roce 2012, kdy byla nejvyšší hodnota rentability vlastního kapitálu, přinesla 1 Kč vlastního kapitálu 0,3636 Kč čistého zisku po zdanění. Dále v roce 2013 byl zaznamenán pokles rentability vlastního kapitálu. V tomto roce přinesla 1 Kč vlastního kapitálu 0,2922 Kč čistého zisku. Poté rentabilita o málo vzrostla. V roce 2014 byla hodnota rentability vlastního kapitálu 30,08 %. Nejnižší hodnotu rentability vlastního kapitálu byla změřena v roce 2015. V tomto roce přinesla 1 Kč vlastního kapitálu 0,2223 Kč čistého zisku.

6.3 Ukazatel EVA

Ukazatel EVA je brán jako moderní ukazatel proto, že se k výpočtu využívá co nejvíce informací z účetnictví, včetně ukazatelů postavených na účetních údajích. Ukazatel ekonomické přidané hodnoty měří, jak podnik přispěl svými aktivitami za dané období

ke zvýšení či snížení hodnoty pro své vlastníky. Ekonomická přidaná hodnota má složitý výpočet, musí být upraveny účetní informace a výsledek hospodaření. Tyto úpravy jsou složité, proto bude ukazatel EVA vypočítán podle vzorců pro zjednodušení výpočtu dle Ministerstva průmyslu a obchodu. Před dosažením výsledné hodnoty EVA se musí vypočítat jednotlivé veličiny ze vzorce pro výpočet ekonomické přidané hodnoty.

6.3.1 Výpočet rentability vlastního kapitálu – ROE

Pro výpočet EVA se používá ROE podle vzorce (7) uvedeného v kapitole 4. Ve vzorci jsou následující veličiny – výsledek hospodaření před zdaněním (Z), výsledek hospodaření po zdanění (CZ), celková aktiva podniku (A), úroková míra cizího kapitálu (UM), úplatné zdroje (UZ), vlastní kapitál (VK) a rentabilita aktiv (EBIT/A). Následující tabulka č. 5 zobrazuje hodnoty těchto veličin a výslednou hodnotu ROE podniku XY s. r. o. od roku 2012 do roku 2015.

Tab. č. 5: Výpočet ROE podniku XY s. r. o. v letech 2012 až 2015

Položka	Rok			
	2012	2013	2014	2015
CZ (tis. Kč)	14 262	24 490	27 456	26 092
Z (tis. Kč)	18 410	30 330	33 938	32 411
A (tis. Kč)	51 319	75 911	100 974	133 282
UM (%)	0,00	0,00	0,75	0,44
UZ (tis. Kč)	39 222	63 812	91 268	117 360
VK (tis. Kč)	39 222	63 812	91 268	117 360
EBIT/A (%)	35,87	39,95	33,70	24,38
ROE (%)	36,36	38,38	30,16	22,29

Zdroj: Vlastní zpracování dle metodiky MPO 2017

Hodnoty výsledku hospodaření před zdaněním a po zdanění lze vyčíst z výkazu zisku a ztráty. Hodnota aktiv a vlastního kapitálu se zjistí z rozvahy. Úplatné zdroje se skládají z vlastního kapitálu, bankovních úvěrů a dluhopisů. Jelikož podnik XY s. r. o. nemá žádné bankovní úvěry ani dluhopisy, úplatné zdroje se rovnají vlastnímu kapitálu. Odhad úrokové míry se vypočte jako podíl nákladových úroků a cizích zdrojů vynásobených daní z příjmu právnických osob. Rentabilita aktiv byla vypočtena výše, proto se hodnoty ROA pouze převzaly.

V roce 2012 a 2013 podnik nevykazoval žádné nákladové úroky, proto úroková míra UM je nulová. V těchto dvou letech se ROE pro výpočet ekonomické přidané hodnoty rovná rentabilitě vlastního kapitálu, která byla vypočtena výše. V roce 2014 a 2015 se hodnota ROE liší pouze o několik setin procent, díky úrokové míře cizího kapitálu. Rentabilita vlastního kapitálu pro výpočet ekonomické přidané hodnoty má stejný průběh jako ROE. Nejdříve má rostoucí průběh a od roku 2014 klesá.

6.3.2 Výpočet průměrných vážených nákladů na kapitál – WACC

K výpočtu průměrných vážených nákladů na kapitál je nutné znát bezbariérovou sazbu, dále rizikovou přírážku za podnikatelské riziko podniku, rizikovou přírážku na finanční stabilitu a rizikovou přírážku za velikost podniku (viz vzorec 9). V následující tabulce č. 6 se nachází všechny potřebné veličiny k výpočtu rizikových přírážek a následně hodnoty rizikových přírážek a výsledných WACC.

Tab. č. 6: Výpočet WACC podniku XY s. r. o. v letech 2012 – 2015

Položka	Rok			
	2012	2013	2014	2015
UZ (tis. Kč)	39 222	63 812	91 268	117 360
A (tis. Kč)	51 319	75 911	100 974	133 282
UM (%)	0,00	0,00	0,75	0,44
EBIT/A (%)	35,87	39,95	33,70	24,38
X1	0,0000	0,0000	0,0068	0,0039
r_{POD} (%)	3,98	3,49	7,81	3,28
Finanční majetek (tis. Kč)	7 066	5 488	3 561	1 831
Krátkodobé pohledávky (tis. Kč)	17 960	41 150	61 193	85 781
Krátkodobé závazky (tis. Kč)	11 758	11 407	7 902	13 597
Oběžná aktiva (tis. Kč)	30 579	52 586	70 800	93 477
L1	0,6010	0,4811	0,4506	0,1347
L2	2,1284	4,0885	8,1946	6,4435
L3	2,6007	4,6100	8,9598	6,8748
XL1	1,00	1,00	1,00	1,00
XL2	2,50	2,50	2,50	2,50
r_{FINSTAB} (%)	0,00	0,00	0,00	0,00
r_f (%)	2,31	2,26	1,58	0,58
r_{LA} (%)	5,00	5,00	5,00	4,94
WACC (%)	11,29	10,75	14,39	8,80

Zdroj: Vlastní zpracování dle metodiky MPO 2017

Při výpočtu rizikové přírážky za podnikatelské riziko se musí nejdříve vypočítat $X1$ dle vzorce $X1 = UZ/A*UM$ a poté porovnávat s rentabilitou aktiv. V každém roce sledovaného období vyšlo $X1$ menší než rentabilita aktiv, a tak se riziková přírážka za podnikatelské riziko rovná minimální hodnotě r_{POD} v odvětví profesní, vědecké a technické činnosti (M) dle zařazení CZ - NACE. Tato riziková přírážka je k nalezení na webových stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu (viz Finanční analýza podnikové sféry v letech 2012, 2013, 2014 a 2015). Hodnota této přírážky se pohybuje od 3 do 4 %, výjimka je pouze v roce 2014, kdy riziková přírážka za podnikatelské riziko dosahuje 7,81%.

K výpočtu rizikové přírážky na finanční stabilitu je potřebné vypočítat okamžitou likviditu L1, pohotovou likviditu L2 a běžnou likviditu L3. Dále je nutné stanovit XL1 a XL2. Dle doporučení Ministerstva průmyslu a obchodu je XL1 stanovena pro podniky s aktivy do 10 mld. Kč na 1,0 a XL2 na 2,5. S těmito hodnotami se porovnává běžná likvidita. V každém roce sledovaného období vyšla běžná likvidita větší než 2,5, proto je riziková přírážka na finanční stabilitu 0 %.

Bezbariérová sazba r_f se rovná výnosu desetiletých státních dluhopisů (viz tabulka č. 4). Vývoj této sazby má v letech 2012 až 2015 klesající tendenci.

Riziková přírážka za velikost podniku je navázána na velikost úplatných zdrojů, tedy součet vlastního kapitálu, bankovních úvěrů a dluhopisů. Podnik XY s. r. o. nemá žádné bankovní úvěry ani dluhopisy, proto se hodnota úplatných zdrojů rovná vlastnímu kapitálu. V období od roku 2012 až do roku 2014 jsou úplatné zdroje menší než 100 mil. Kč, proto se riziková přírážka za velikost podniku rovná 5 %. V roce 2015 úplatné zdroje přeskočily hodnotu 100 mil. Kč a jsou menší než 3 mld. Kč, a tak se riziková přírážka za velikost podniku rovná $\frac{(3-UZ)^2}{168,2}$, přičemž úplatné zdroje se do vzorce dosazují v mld. Kč. V roce 2015 se hodnota r_{LA} rovná 4,94 %.

Průměrné vážené náklady na kapitál se vypočítají jako součet všech rizikových přírážek. Největší hodnota průměrných vážených nákladů na kapitál byla změřena v roce 2014 (14,39%) zřejmě proto, že byla vysoká hodnota rizikové přírážky za podnikatelské riziko, a naopak nejmenší hodnota v roce 2015 (8,80%).

6.3.3 Výpočet nákladů na vlastní kapitál - r_e

Poslední veličinou, která je nutná k výpočtu výsledné hodnoty EVA, jsou náklady na vlastní kapitál r_e . K výpočtu je potřeba znát stejné veličiny jako u výpočtu rentability vlastního kapitálu a ještě navíc průměrné vážené náklady kapitálu WACC. Výpočet je proveden podle vzorce (8). Shrnutí hodnot a výslednou hodnotu nákladů na vlastní kapitál zobrazuje tabulka č. 7.

Tab. č. 7: Výpočet r_e podniku XY s. r. o. v letech 2012 až 2015

Položka	Rok			
	2012	2013	2014	2015
CZ (tis. Kč)	14 262	24 490	27 456	26 092
Z (tis. Kč)	18 410	30 330	33 938	32 411
A (tis. Kč)	51 319	75 911	100 974	133 282
UM (%)	0,00	0,00	0,75	0,44
UZ (tis. Kč)	39 222	63 812	91 268	117 360
VK (tis. Kč)	39 222	63 812	91 268	117 360
EBIT/A (%)	35,87	39,95	33,70	24,38
WACC (%)	11,29	10,75	14,39	8,80
r_e (%)	8,63	9,04	13,01	7,75

Zdroj: Vlastní zpracování dle metodiky MPO 2017

Nejmenší náklady na vlastní kapitál jsou naměřeny v roce 2015 (7,75%). Největší hodnota r_e je v roce 2014 (13,01%), to může být způsobeno tím, že v tomto roce měl podnik XY s. r. o. největší podíl vlastního kapitálu a aktiv, podíl výsledku hospodaření po zdanění a zisku před zdaněním a největší hodnotu průměrných vážených nákladů na kapitál. Vývoj nákladů na vlastní kapitál má stejný průběh jako průměrné vážené náklady na kapitál, nejdříve r_e rostou až do roku 2014 a v roce 2015 klesají. Tento průběh je také ovlivněn vývojem výsledku hospodaření před zdaněním a po zdanění. Tento vývoj byl popsán výše.

6.3.4 Výsledná hodnota EVA

Po vypočtení všech veličin potřebných k výpočtu ukazatele lze sestavit vzorec pro ekonomickou přidanou hodnotu. Výsledná hodnota ekonomické přidané hodnoty se vypočítá podle vzorce (6). V tabulce je také zobrazen tzv. spread, který se rovná hodnotě ROE po odečtení nákladů na vlastní kapitál. Souhrn hodnot a výslednou hodnotu ukazatele EVA zobrazuje tabulka č. 8.

Tab. č. 8: Výsledná hodnota EVA podniku XY s. r. o. v letech 2012 až 2015

Položka	Rok			
	2012	2013	2014	2015
r_e (%)	8,63	9,04	13,01	7,75
ROE (%)	36,36	38,38	30,16	22,29
Vlastní kapitál (tis. Kč)	39 222	83 812	91 268	117 360
spread (%)	27,73	29,34	17,15	14,54
EVA (tis. Kč)	10 876	24 590	15 652	17 064

Zdroj: Vlastní zpracování 2017

Na výslednou hodnotu ekonomické přidané hodnoty mají vliv tři veličiny ze vzorce. První z nich jsou náklady na vlastní kapitál r_e , které byly vypočítány a zanalyzovány výše. Další složkou vzorce pro výpočet EVA je rentabilita vlastního kapitálu, která byla také vypočítána a zanalyzována výše. Poslední veličinou, kterou bylo nutné zjistit, je hodnota vlastního kapitálu, která se nachází v rozvaze podniku XY s. r. o.

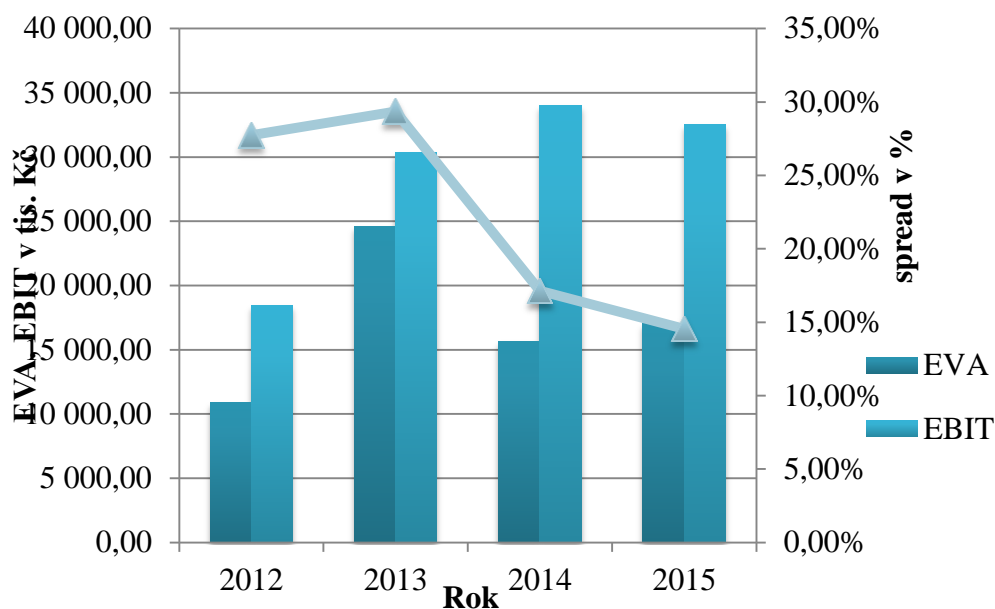
Ukazatel ROE je větší než hodnota nákladů na vlastní kapitál, proto výše spreadu dosahuje kladných hodnot po celou dobu sledovaného období. Kladná hodnota spreadu způsobuje to, že vypočítaná výše ekonomické přidané hodnoty dosahuje kladných výsledků.

Podnik XY s. r. o. dosahuje kladných hodnot EVA, to tedy ukazuje, že podnik během sledovaného období vytvořil novou hodnotu pro vlastníky. Dle Ministerstva průmyslu a obchodu je ukazatel EVA nejsyntetičtější ukazatelem konkurenceschopnosti podniku. Podnik XY s. r. o. je určitě konkurenceschopný podnik, protože dosahuje kladných hodnot ekonomické přidané hodnoty. Podnik XY s. r. o. je konkurenceschopný, ačkoliv od roku 2012 do roku 2015 výsledná hodnota ekonomické přidané hodnoty a spreadu u vybraných služeb G až N, kam spadá tento podnik, dosahuje záporných hodnot (viz Příloha E).

Největší hodnota ekonomické přidané hodnoty byla změřena v roce 2013, současně byla v tomto roce největší i hodnota rentability vlastního kapitálu a také spreadu. Je možné říci, že v roce 2013 podnik vytvořil novou hodnotu pro vlastníky ve výši cca. 25 mil. Kč. Naopak nejmenší hodnota pro vlastníky byla vytvořena v roce 2012. Výsledek byl ovlivněn tím, že v tomto roce byla hodnota vlastního kapitálu nejnižší. Celkový průběh ukazatele EVA je totožný s vývojem průměrných vážených nákladů na kapitál. Je tedy patrné, že všechny veličiny jsou provázané.

Následující obrázek č. 16 ukazuje porovnání výsledné hodnoty ekonomické přidané hodnoty s výsledkem hospodaření před zdaněním a úroky a spreadu.

Obr. č. 16: Výsledná hodnota EVA a spreadu v porovnání s EBIT podniku XY s. r. o. (2012 - 2015)

Zdroj: Vlastní zpracování 2017

Z výsledku hospodaření lze zjistit, že podnik XY s. r. o. hospodaří dobře, protože po celou dobu sledovaného období vytváří účetní zisk. Tento zisk může být pomocí kreativního účetnictví přeměněn do podoby vyhovující vlastníkům. Toto je ovšem nedostatečná informace pro vlastníky, proto byl vypočítán i ukazatel ekonomické přidané hodnoty.

V roce 2014 byla naměřena největší hodnota EBIT. Ukazatel EVA nabývá nejvyšší hodnoty v roce 2013. Hodnota spreadu je nejvyšší v roce 2013, protože jsou největší hodnoty ukazatelů ROE a nákladů na vlastní kapitál.

7 Závěr provedených analýz

V podniku XY s. r. o. byly provedeny analýzy rentability, ukazatelů zisku a ukazatele ekonomické přidané hodnoty v období od roku 2012 do roku 2015. Závěry provedených analýz jsou popsány níže.

Prvním analyzovaným ukazatelem byl zisk podniku XY s. r. o. V této analýze se používaly pro měření výkonnosti podniku 4 kategorie zisku. První kategorií zisku byl **čistý zisk po zdanění**. Čistý zisk po zdanění je důležitým ukazatelem pro vlastníky podniku, protože tento zisk slouží k rozdělení mezi vlastníky, do fondů a případně se ponechá v podniku jako zisk minulých let. EAT má rostoucí tendenci od roku 2012 do roku 2014, v roce 2015 dochází k mírnému poklesu. Tento pokles mohl být způsoben růstem nákladů, zejména ostatních finančních nákladů, služeb a osobních nákladů podniku XY s. r. o. Čistý zisk po zdanění koreluje s vývojem provozního výsledku hospodaření. Nejvyšší hodnota čistého zisku byla zaznamenána v roce 2014 (27 456 tis. Kč) a naopak nejmenší hodnota v roce 2012 (14 262 tis. Kč).

Další kategorií zisku, která se analyzovala v podniku XY s. r. o., byl **zisk před zdaněním**. Zisk před zdaněním vznikne přičtením daně z příjmu za běžnou činnost k čistému zisku po zdanění. Vývoj zisku před zdaněním je totožný s vývojem čistého zisku po zdanění, který byl popsán výše. Z této kategorie se dá dobře zkoumat vývoj daně z příjmu za běžnou činnost. Do roku 2014 má daň za běžnou činnost rostoucí trend, v roce 2015 začíná klesat.

Třetí kategorií zisku, která byla analyzována v podniku XY s. r. o. v letech 2012 až 2015, byl **zisk před zdaněním a úroky**. Tento typ zisku není příliš zajímavý, protože v roce 2012 a 2013 nabývá stejných hodnot jako zisk před zdaněním. To bylo způsobeno neexistencí nákladových úroků v podniku XY s. r. o. V dalších letech společnost eviduje nákladové úroky, ale pouze v nízkých hodnotách, proto jsou zanedbatelné. Zisk před zdaněním a úroky má stejný průběh jako zisk před zdaněním, který byl popsán výše.

Poslední analyzovanou kategorií zisku byl **zisk před zdaněním, úroky a odpisy**. Tento zisk se zjistí jako součet čistého zisku po zdanění, daně z příjmu za běžnou činnost, úroků a odpisů. Vývoj zisku před zdaněním, úroků a odpisů má stejnou tendenci jako ostatní kategorie zisku, od roku 2012 do roku 2014 je rostoucí, v roce 2015 začíná klesat. V této kategorii zisku se dají také dobře analyzovat odpisy

podniku XY s. r. o. Odpisy mají po celou dobu sledovaného období rostoucí tendenci, každý rok společnost nakupuje více dlouhodobého majetku, proto odpisy každým rokem rostou.

Další ukazatele, které se v podniku XY s. r. o. analyzovaly, jsou ukazatele rentability. Pro tuto analýzu byly vybrány tři ukazatele – rentabilita tržeb, rentabilita aktiv a rentabilita vlastního kapitálu. Pro ukazatele rentability je důležité, aby nabývaly kladných hodnot. Toto všechny ukazatele rentability měřené v podniku XY s. r. o. splňují.

Rentabilita tržeb má rostoucí charakter od roku 2012 do roku 2014, v roce 2015 začíná klesat. Tento vývoj je totožný s vývojem čistého zisku po zdanění, který se dává do čitatele vzorce pro výpočet ROS. Tržby po celé sledované období rostou. Největší hodnota rentability tržeb byla zjištěna v roce 2014 (24,49 %) a naopak nejmenší hodnota v roce 2012 (15,96 %).

Rentabilita aktiv od roku 2012 do roku 2013 roste a od roku 2013 má klesající průběh. Tento pokles mohl být způsoben vysokým přírůstkem aktiv, která se dosazují do jmenovatele, po každý rok sledovaného období. Každý rok aktiva podniku XY s. r. o. rostou. Nejvyšší hodnota rentability aktiv (39,95 %) je zaznamenána v roce 2013. Nejmenší hodnota ROA byla naměřena v roce 2015 (24,38 %).

Rentabilita vlastního kapitálu má klesající průběh, který je způsoben růstem vlastního kapitálu v pasivech společnosti XY s. r. o., výjimka je v roce 2013, kdy je zaznamenán mírný nárůst ROE. Rentabilita vlastního kapitálu dosahuje uspokojivých výsledků. Největší hodnota ROE byla zaznamenána v roce 2012 (36,36 %) a nejmenší hodnota v roce 2015 (22,23 %).

Posledním ukazatelem, který se v podniku XY s. r. o. analyzoval, je **ukazatel EVA**. Podnik XY s. r. o. dosahuje kladných hodnot ekonomické přidané hodnoty. Podnik během sledovaného období vytvořil novou hodnotu pro vlastníky, proto je možné označit ho za konkurenceschopný podnik. Největší hodnota ekonomické přidané hodnoty byla změřena v roce 2013, kdy byla zároveň zjištěna také největší hodnota rentability vlastního kapitálu a spreadu. Naopak nejmenší hodnota pro vlastníky byla vytvořena v roce 2012. Na tento výsledek má vliv skutečnost, že v tomto roce byla hodnota vlastního kapitálu nejnižší.

7.1 Doporučení pro podnik

Z vertikální analýzy bylo zjištěno, že podnik má v rozvaze více oběžných aktiv než dlouhodobého majetku. To se dalo vzhledem k povaze podniku a předmětu činnosti společnosti XY s. r. o. předpokládat. Největší podíl v oběžných aktivech mají pohledávky. Každý rok sledovaného období je hodnota pohledávek vyšší.

Po celou dobu sledovaného období mají peněžní prostředky, jak na účtech v bankách, tak v hotovosti, klesající průběh. Tento průběh mohl být způsoben vysokým množstvím pohledávek. Doporučení pro podnik XY s. r. o. je snížit dobu obratu nebo množství pohledávek tím, že se zkrátí doba jejich splatnosti. Zkrácením doby splatnosti pohledávek by podnik XY s. r. o. dostal rychleji své peněžní prostředky zpět a tím by se také zvýšila výkonnost podniku.

Podnik XY s. r. o. je po celou dobu sledovaného období přebytečně likvidní, běžná likvidita dosahuje příliš vysokých hodnot. Tento stav není doporučován, protože finanční prostředky mohou být využity jiným způsobem. Podnik XY s. r. o. by se měl snažit přesunout finanční prostředky na místo, kde budou využity efektivněji. Nesmí však být ohrožena okamžitá likvidita. Okamžitá likvidita se pohybuje v doporučeném intervalu 0,2 až 0,5, výjimkou je rok 2015, kdy okamžitá likvidita dosahuje pouze hodnoty 0,1347. V roce 2015 by společnost XY s. r. o. měla mít více peněžních prostředků, aby nebyla ohrožena její okamžitá likvidita.

Konzervativním způsobem uložení finančních prostředků je jejich uložení na spořicí účet. Na trhu se nachází množství alternativ a nabídek bank. Výhoda těchto účtů spočívá v jejich vedení bez zbytečných poplatků, rychlém založení přes internet a možnosti okamžitého výběru peněz. Podmínkou je mít běžný účet u banky, u které se podnik rozhodne založit spořicí účet. Běžný účet je zakládán bez poplatků, nejedná se tedy o finanční zátěž pro podnik. Na finančním trhu je nabízeno velké množství produktů například: spořicí účet s bonusem u banky Creditas s úrokovou sazbou 1,1 % p. a., FÉR spoření PLUS u Sberbank s úrokovou sazbou 0,83 % p.a., nebo spořicí účet HIT od Equa bank s úrokem až 0,8 % p. a. a jiné.

Z rozvahy ze strany pasiv lze vyčíst, že podnik XY s. r. o. má více vlastních zdrojů než cizích, používá tedy k financování aktiv převážně vlastní zdroje. Společnost XY s. r. o. dodržuje pari pravidlo více než by musela. Pari pravidlo říká, že vlastní kapitál by se měl rovnat nanejvýš dlouhodobému majetku. Financování z vlastních

zdrojů je dražší než využití cizích zdrojů, neboť úroky z cizích zdrojů jsou daňově uznatelným nákladem. Podnik XY s. r. o. je konkurenceschopný a vykazuje rostoucí zisk, proto společnosti lze doporučit více cizích zdrojů k financování aktiv – například formou úvěru, ovšem za předpokladu, že zadluženost podnik neohrozí.

7.2 Zhodnocení potenciálu účetních informací k měření výkonnosti podniku

Zisk před zdaněním lze nalézt ve výkazu zisku a ztráty v položce výsledek hospodaření před zdaněním pro analýzu ukazatelů zisku a ukazatele EVA. Dále se ve výkazu zisku a ztráty nachází čistý zisk po zdanění v položce výsledek hospodaření za účetní období a také v rozvaze v položce výsledek hospodaření běžného účetního období a v přehledu o změnách vlastního kapitálu. Hodnota tržeb se nachází ve výkazu zisku a ztráty v položce výkony. V rozvaze se uvádí hodnota celkových aktiv pro výpočet rentability aktiv, dále hodnota vlastního kapitálu pro výpočet rentability vlastního kapitálu a ukazatele EVA. Výše vlastního kapitálu se také nachází v přehledu o změnách vlastního kapitálu. Pro výpočet L1, L2, L3 je potřebné znát hodnotu finančního majetku, krátkodobých pohledávek a závazků a oběžných aktiv. Tyto hodnoty jsou k nalezení v rozvaze. Po vypočtení likvidity lze zjistit rizikovou přírážku na finanční stabilitu, která je potřebná k výpočtu průměrných vážených nákladů na kapitál.

Hodnoty pro analýzu ukazatelů zisku, ekonomické přidané hodnoty a rentability se zjišťují z účetních informací. Proto je možné považovat potenciál účetních informací k měření výkonnosti podniku za vysoký. Bez účetních informací obsažených v účetních výkazech by se tyto ukazatele pro měření výkonnosti podniku zjišťovaly obtížně.

Závěr

Tato bakalářská práce se zaměřuje na potenciál účetních informací k měření výkonnosti podniku. Práce byla rozdělena do sedmi kapitol. První čtyři kapitoly se zabývaly teoretickým pojetím daného tématu, zpracováním literární rešerše odborné literatury, časopisů a internetových zdrojů. V první kapitole byl popsán hlavní cíl a metodika práce. Druhá kapitola se zabývá účetními informacemi obecně. Vysvětluje se zde, co jsou účetní informace, kde je lze nalézt a pro koho jsou informace určeny. Třetí kapitola je věnována výkonnosti a procesu měření výkonnosti. Poslední kapitola teoretické části se zabývala ukazateli k měření výkonnosti podniku. Ukazatele byly rozděleny do dvou hlavních skupin. Do první skupiny ukazatelů se zařadily tradiční ukazatele, v této práci to byly ukazatele zisku a ukazatele rentability. Druhou skupinou jsou moderní ukazatele pro měření výkonnosti podniku. V moderním pojetí měření výkonnosti byl popsán ukazatel ekonomické přidané hodnoty. Byla popsána úprava účetních informací pro výpočet ukazatele EVA a také možné zjednodušení pro výpočet ekonomické přidané hodnoty dle metodiky Ministerstva průmyslu a obchodu.

Praktická část práce obsahuje celkem 3 kapitoly. V páté kapitole byl podnik XY s. r. o. představen a byly popsány důležité informace o položkách v účetních výkazech. Dále byla provedena analýza tradičních i moderních ukazatelů k měření výkonnosti podniku (kapitola č. 6). Z tradičních ukazatelů byly vypočítány ukazatele zisku – EAT, EBT, EBIT, EBITDA a ukazatele rentability – ROS, ROA, ROE. Z moderních ukazatelů byl vypočítán pouze ukazatel ekonomické přidané hodnoty dle metodiky Ministerstva průmyslu a obchodu, aby byly hodnoty dobře porovnatelné v podmínkách českého trhu.

Z výsledků této analýzy vyplynulo, že podnik XY s. r. o. je na tom s hospodařením dobře, protože po celou dobu sledovaného období vykazuje zisk. Ukazatele zisku zaznamenávají rostoucí tendenci, v roce 2015 klesají. Ukazatele rentability mají spíše klesající tendenci, ukazatel ekonomické přidané hodnoty roste. To svědčí o omezené vypovídající schopnosti tradičních ukazatelů. Z ukazatele EVA vyplynulo, že podnik vytváří pro své vlastníky novou hodnotu, protože ekonomická přidaná hodnota dosahuje kladných hodnot.

V poslední části práce byly shrnuty výsledky analýz a doporučení pro podnik XY s. r. o., v případě jejich naplnění se výkonnosti podniku s největší pravděpodobností zvýší.

Už od 70. let 20. století se vedou diskuse o tom, které ukazatele pro měření výkonnosti podniku jsou vhodnější. Jsou kritizovány tradiční ukazatele, protože se zaměřují pouze na minulost a mají omezenou vypovídající schopnost. I přes tuto kritiku jsou stále nejvíce používanými ukazateli pro měření výkonnosti podniku, protože je lze snadno vypočítat a veličiny, které je nutné zjistit pro výpočet těchto ukazatelů, jsou k nalezení v účetních výkazech. Pro zjištění moderního ukazatele EVA se vychází také z účetních informací, a to jak ve zjednodušeném výpočtu, tak i v úplném výpočtu dle společnosti Stern Stewart & Co, která tento ukazatel vymyslela a má na něj vlastní ochrannou značku. Bez účetních informací se měření výkonnosti podniku provádí obtížně, proto potenciál účetních informací k měření výkonnosti je tedy možné označit za vysoký.

Seznam tabulek

Tab. č. 1: Rozdělení účetních jednotek platné od 1. 1. 2016.....	18
Tab. č. 2: Úpravy rozvahy ke stanovení NOA.....	29
Tab. č. 3: Úpravy výsledku hospodaření z běžné činnosti pro výpočet EVA	30
Tab. č. 4: Vývoj bezbariérové sazby (2012 - 2015).....	32
Tab. č. 5: Výpočet ROE podniku XY s. r. o. v letech 2012 až 2015	49
Tab. č. 6: Výpočet WACC podniku XY s. r. o. v letech 2012 – 2015	50
Tab. č. 7: Výpočet r_e podniku XY s. r. o. v letech 2012 až 2015	52
Tab. č. 8: Výsledná hodnota EVA podniku XY s. r. o. v letech 2012 až 2015	53
Tab. č. 10: Rozvaha podniku XY s. r. o. 2012 - 2015 (tis. Kč)	68
Tab. č. 11: Výkaz zisku a ztráty XY s. r. o. 2012 - 2015 (tis. Kč)	70
Tab. č. 12: Vertikální analýza rozvahy podniku XY s. r. o. 2012 - 2015 (v %).....	71
Tab. č. 13: Přehled o změnách vlastního kapitálu podniku XY s. r. o. 2012 (tis. Kč) ...	73
Tab. č. 14: Přehled o změnách vlastního kapitálu podniku XY s. r. o. 2013 (tis. Kč) ...	73
Tab. č. 15: Přehled o změnách vlastního kapitálu podniku XY s. r. o. 2014 (tis. Kč) ...	73
Tab. č. 16: Přehled o změnách vlastního kapitálu podniku XY s. r. o. 2015 (tis. Kč) ...	74

Seznam obrázků

Obr. č. 1: Uživatelé účetních informací.....	9
Obr. č. 2: Vzájemné vazby mezi účetními výkazy	16
Obr. č. 3: Proces měření výkonnosti podniku.....	21
Obr. č. 4: Struktura aktiv v rozvaze podniku XY s. r. o. (2012 - 2015)	36
Obr. č. 5: Struktura pasiv v rozvaze podniku XY s. r. o. (2012 - 2015).....	37
Obr. č. 6: Vertikální analýza výnosů podniku XY s. r. o. (2012 - 2015).....	38
Obr. č. 7.: Vertikální analýza nákladů podniku XY s. r. o. (2012 - 2015)	39
Obr. č. 8: Vývoj ukazatelů zisku podniku XY s. r. o. (2012 – 2015).....	41
Obr. č. 9: Vývoj čistého zisku po zdanění, provozního a finančního výsledku hospodaření podniku XY s. r. o. (2012 - 2015)	42
Obr. č. 10: Vývoj zisku před zdaněním a daně z příjmu za běžnou činnost podniku XY s. r. o. (2012 - 2015).....	43
Obr. č. 11: Vývoj zisku před úroky, zdaněním a odpisy a vývoj odpisů dlouhodobého majetku podniku XY s. r. o. (2012 - 2015).....	44
Obr. č. 12: Vývoj ukazatelů rentability podniku XY s. r. o. (2012 - 2015).....	45
Obr. č. 13: Vývoj tržeb a rentability tržeb podniku XY s. r. o. (2012 – 2015).....	46
Obr. č. 14: Vývoj rentability aktiv podniku XY s. r. o. (2012 - 2015).....	47
Obr. č. 15: Vývoj vlastního kapitálu a rentability vlastního kapitálu podniku XY s. r. o. (2012 - 2015)	48
Obr. č. 16: Výsledná hodnota EVA a spreadu v porovnání s EBIT podniku XY s. r. o. (2012 - 2015)	54
Obr. č. 17: Vývoj ukazatele EVA nefinanční podniky (mld. Kč) v roce 2012.....	75
Obr. č. 18: Vývoj ukazatele EVA nefinanční podniky (v mld. Kč) v roce 2013.....	75
Obr. č. 19: Vývoj ukazatele EVA nefinanční podniky (v mld. Kč) v roce 2014.....	76
Obr. č. 20: Vývoj ukazatele EVA nefinanční podniky (v mld. Kč) v roce 2015.....	76

Seznam použitých zkratek

A	Aktiva
C	Kapitál vázaný v aktivech
C	Tržní hodnota celkového kapitálu
CF	Peněžní tok
CFROI	Provozní návratnost investice
CK	Tržní hodnota úročeného cizího kapitálu
CZ	Výsledek hospodaření po zdanění
ČSÚ	Český statistický úřad
EAT	Čistý zisk
EBIT	Zisk před úroky a zdaněním
EBITDA	Zisk před úroky, zdaněním a odpisy
EBT	Zisk před zdaněním
EVA	Ekonomická přidaná hodnota
HV	Výsledek hospodaření
mil. Kč	miliony Kč
mld. Kč	miliardy Kč
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MVA	Tržní přidaná hodnota
N_{CK}	Náklady na cizí kapitál
NOA	Čistá operativní aktiva k začátku hodnoceného období
NOPAT	Zisk z hlavní činnosti po zdanění
NPV	Čistá současná hodnota
N_{VK}	Náklady na vlastní kapitál
r_e	Náklady na vlastní kapitál
r_f	Bezriziková sazba

r_{FINSTAB}	Riziková přírážka za finanční stabilitu
r_{LA}	Riziková přírážka za velikost podniku
r_{POD}	Riziková přírážka za podnikatelské riziko podniku
ROA	Rentabilita aktiv
ROE	Rentabilita vlastního kapitálu
ROI	Rentabilita investic
RONA	Rentabilita čistých aktiv
ROS	Rentabilita tržeb
SP	Sociální zabezpečení
S_{dp}	Sazba daně z příjmu právnických osob
s. r. o.	Společnost s ručením omezeným
SVA	Hodnota přidaná pro akcionáře
T	Tržby
tis. Kč	tisíce Kč
TSR	Celkové bohatství akcionářů
UM	Odhad úrokové míry
UZ	Úplatné zdroje (VK + bankovní úvěry + dluhopisy)
VH	Výsledek hospodaření
VK	Tržní hodnota vlastního kapitálu
WACC	Průměrné vážené náklady na kapitál
Z	Výsledek hospodaření před zdaněním
ZP	Zdravotní pojištění

Seznam použité literatury

Knižní zdroje

- BAŘINOVÁ, Dagmar, VOZŇÁKOVÁ, Iveta. *Vyhodnocení a využití účetních výkazů pro manažery, společníky a akcionáře*. 1. vyd. Praha. Grada, 2005. 100 s. ISBN 80-247-1115-X.
- BOKŠOVÁ, Jiřina. *Účetní výkazy pod lupou I. Základy účetního výkaznictví*. 1. vyd. Praha: Linde Praha, 2013. 512 s. ISBN 978-80-720-1-921-2.
- KNÁPKOVÁ, Adriana, PAVELKOVÁ, Drahomíra. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 1. vyd. Praha. Grada, 2010. 208 s. ISBN 978-80-247-3349-4.
- KUBÍČKOVÁ, Dana, JINDŘICHOVSKÁ, Irena. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firem*. 1. vyd. Praha. C. H. Beck, 2015. 368 s. ISBN 978-80-7400-538-1.
- MAŘÍKOVÁ, Pavla, MAŘÍK, Miloš. *Moderní metody hodnocení výkonnosti a oceňování podniku*. 2. vyd. Praha. Ekopress, 2005. 164 s. ISBN 80-86119-61-0.
- PAVELKOVÁ, Drahomíra, KNÁPKOVÁ, Adriana. *Výkonnost podniku z pohledu finančního manažera*. 3. vyd. Praha. Linde Praha, 2012. 333 s. ISBN 978-80-7201-782-7.
- PROKŮPKOVÁ, Danuše, SVOBODA, Michal. *Jak číst účetní výkazy vybraných účetních jednotek*. 1. vyd. Praha. Wolters Kluwer, 2014. 152 s. ISBN 978-80-7478-522-1.
- RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: Metody, ukazatele, využití v praxi*. 5. vyd. Praha. Grada, 2015. 160 s. ISBN 978-80-247-5534-2.
- ŠOLJAKOVÁ, Libuše, FIBÍROVÁ, Jana. *Reporting*. 3. vyd. Praha. Grada, 2010. 224 s. ISBN 978-80-247-2759-2.
- ŠTEKER, Karel, OTRUSINOVÁ, Milana. *Jak číst účetní výkazy: Základy českého účetnictví a výkaznictví*. 2. vyd. Praha. Grada, 2016. 288 s. ISBN 978-80-271-048-4.
- ŠULÁK, Milan, VACÍK, Emil. *Měření výkonnosti firem*. 1. vyd. V Plzni: Západočeská univerzita, 2003. 138 s. ISBN 80-7043-258-6.
- ŠULÁK, Milan, ZAHRADNÍČKOVÁ, Lenka. *Rozbor výkonnosti firem*. 1. vyd. V Plzni: Západočeská univerzita, 2013. 134 s. ISBN 978-80-261-0146-8.
- WAGNER, Jaroslav. *Měření výkonnosti: jak měřit, vyhodnocovat a využívat informace o podnikové výkonnosti*. 1. vyd. Praha. Grada, 2009. 248 s. ISBN 978-80-247-2924-4.

Odborné časopisy

STŘÍTESKÁ Michaela; SVOBODA Ondřej. Survey of Performance Measurement Systems in Czech Companies. *E+M Ekonomie a management* [online časopis]. 2012, **15**(2), 68-84 [cit. 11. 10. 2016]. ISSN 2336-5604. Dostupné z: http://www.ekonomie-management.cz/download/1379590785_1197/2012_02+Survey+of+Perfomance+Measurement+Systems+in+Czech+Companies.pdf

Internetové zdroje

Ministerstvo průmyslu a obchodu: Finanční analýza podnikové sféry za rok 2012. [online]. 2013 [cit. 2017-01-28]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument141226.html>

Ministerstvo průmyslu a obchodu: Finanční analýza podnikové sféry za rok 2013. [online]. 2014 [cit. 2017-01-28]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument150081.html>

Ministerstvo průmyslu a obchodu: Finanční analýza podnikové sféry za rok 2014. [online]. 2015 [cit. 2017-01-28]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument157262.html>

Ministerstvo průmyslu a obchodu: Finanční analýza podnikové sféry za 1. – 4. čtvrtletí 2015. [online]. 2016 [cit. 2017-01-28]. Dostupné z:

http://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/analyticke-materialy-a-statistiky/analyticke-materialy/financni-analyza-podnikove-sfery-za-1--_4--ctvrtleti-2015--221221/

Jiné zdroje

Účetní výkazy podniku XY s. r. o. (2012 – 2015)

Výroční zprávy podniku XY s. r. o. (2012 – 2015)

Seznam příloh

Příloha A: Rozvaha podniku XY s. r. o. 2012 - 2015	68
Příloha B: Výkaz zisku a ztráty podniku XY s. r. o. 2012 – 2015	70
Příloha C: Vertikální analýza rozvahy XY s. r. o. (2012 - 2015).....	71
Příloha D: Přehled o změnách vlastního kapitálu podniku XY s. r. o. 2012 - 2015	73
Příloha E: Vývoj ukazatele EVA (2012 - 2015)	75

Příloha A: Rozvaha podniku XY s. r. o. 2012 - 2015

Tab. č. 9: Rozvaha podniku XY s. r. o. 2012 - 2015 (tis. Kč)

Položka/Rok	2012	2013	2014	2015
AKTIVA CELKEM	51 319	75 911	100 974	133 282
DLOUHODOBÝ MAJETEK	20 246	22 409	29 118	38 899
Dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0	788
Software	0	0	0	788
Dlouhodobý hmotný majetek	20 246	22 409	29 118	38 111
Stavby	0	2 976	2 580	3 434
Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	17 343	12 913	24 966	28 551
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	2 903	6 520	1 572	6 126
Dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0
OBĚŽNÁ AKTIVA	30 579	52 586	70 800	93 477
Zásoby	207	117	151	119
Materiál	74	0	0	0
Nedokončená výroba a polotovary	133	117	151	119
Dlouhodobé pohledávky	5 346	5 831	5 895	5 746
Jiné pohledávky	5 346	5 831	5 895	5 746
Krátkodobé pohledávky	17 960	41 150	61 193	85 781
Pohledávky z obchodních vztahů	10 925	12 367	15 407	17 707
Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba	5 349	27 789	45 374	67 551
Stát - daňové pohledávky	942	498	412	523
Krátkodobé poskytnuté zálohy	0	496	0	0
Dohadné účty aktivní (nevyfakturované výnosy)	744	0	0	0
Krátkodobý finanční majetek	7 066	5 488	3 561	1 831
Peníze	56	67	37	58
Účty v bankách	7 010	5 421	3 524	1 773
OSTATNÍ AKTIVA - PŘECHODNÉ ÚČTY AKTIV	494	916	1 056	906
Časové rozlišení	494	916	1 056	906
Náklady příštích období	0	8	431	426
Příjmy příštích období	494	908	625	480

Položka/Rok	2012	2013	2014	2015
PASIVA CELKEM	51 319	75 911	100 974	133 282
VLASTNÍ KAPITÁL	39 222	63 812	91 268	117 360
Základní kapitál	1 000	1 000	1 000	1 000
Kapitálové fondy	0	0	0	0
Rezervní fondy a ostatní fondy ze zisku	100	100	100	100
Zákonný rezervní fond	100	100	100	100
Výsledek hospodaření minulých let	23 940	38 222	62 712	90 168
Nerozdělený zisk minulých let	27 584	41 866	66 356	93 812
Neuhrazená ztráta minulých let	-3 644	-3 644	-3 644	-3 644
Výsledek hospodaření běžného účetního období	14 282	24 490	27 456	26 082
CIZÍ ZDROJE	11 954	11 988	9 621	15 826
Rezervy	0	0	0	0
Dlouhodobé závazky	196	581	1 719	2 229
Odložený daňový závazek	196	581	1 719	2 229
Krátkodobé závazky	11 758	11 407	7 902	13 597
Závazky z obchodních vztahů	2 920	3 303	1 339	5 134
Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	0	0	0	4 159
Závazky k zaměstnancům	1 096	1 174	1 300	1 710
Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	578	640	698	739
Stát - daňové závazky a dotace	3 013	2 594	834	507
Dohadné účty pasivní (nevyfakturované dodávky)	4 151	3 696	3 728	1 341
Jiné závazky	0	0	3	7
Bankovní úvěry a výpomoci	0	0	0	0
OSTATNÍ PASIVA - PŘECHODNÉ ÚČTY PASIV	43	111	85	96
Časové rozlišení	43	111	85	96
Výdaje příštích období	43	111	85	96

Zdroj: Vlastní zpracování dle účetních výkazů podniku XY s. r. o. (2012 – 2015) 2016

Příloha B: Výkaz zisku a ztráty podniku XY s. r. o. 2012 – 2015

Tab. č. 10: Výkaz zisku a ztráty XY s. r. o. 2012 - 2015 (tis. Kč)

Položka/Rok	2012	2013	2014	2015
Obchodní marže	0	0	0	0
Výkony	89 333	102 274	112 092	130 322
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	89 984	102 289	112 059	130 354
Změna stavu zásob vlastní činnosti	-651	-15	33	32
Výkonová spotřeba	40 369	48 660	55 147	66 601
Spotřeba materiálu a energie	10 712	12 702	12 493	13 647
Služby	29 657	35 958	42 654	52 954
Přidaná hodnota	48 964	53 614	56 945	63 721
Osobní náklady	26 488	26 246	26 856	30 410
Mzdové náklady	19 716	19 181	19 828	22 463
Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	6 172	6 383	6 349	7 217
Sociální náklady	598	682	679	730
Daně a poplatky	6	7	7	7
Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	2 829	4 681	4 895	5 911
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	307	313	475	428
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	0	0	170	50
Tržby z prodeje materiálu	307	313	305	376
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	0	0	0	0
Ostatní provozní výnosy	2 642	5 087	5 388	4 518
Ostatní provozní náklady	2 531	730	543	636
Provozní výsledek hospodaření	20 061	27 350	30 507	31 703
Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	0	0	0	0
Výnosové úroky	4	45	162	143
Nákladové úroky	0	0	89	86
Ostatní finanční výnosy	4 172	6 263	6 149	9 505
Ostatní finanční náklady	4 428	3 328	2 791	8 854
Finanční výsledek hospodaření	-252	2 980	3 431	708
Daň z příjmu za běžnou činnost	4 128	5 840	6 482	6 319
splatná	3 932	5 455	5 344	5 809
odložená	196	385	1 137	510
Výsledek hospodaření za běžnou činnost	18 681	24 490	27 456	26 092
Mimořádné výnosy	0	0	0	0
Mimořádné náklady	1 399	0	0	0
Daň z příjmu z mimořádné činnosti	0	0	0	0
Mimořádný výsledek hospodaření	-1 399	0	0	0
Výsledek hospodaření za účetní období	14 262	24 490	27 456	26 092
Výsledek hospodaření před zdaněním	18 410	30 330	33 938	32 411

Zdroj: Vlastní zpracování dle účetních výkazů podniku XY s. r. o. (2012 – 2015) 2016

Příloha C: Vertikální analýza rozvahy XY s. r. o. (2012 - 2015)

Tab. č. 11: Vertikální analýza rozvahy podniku XY s. r. o. 2012 - 2015 (v %)

Položka	Rok			
	2012	2013	2014	2015
AKTIVA CELKEM	100,00	100,00	100,00	100,00
DLOUHODOBÝ MAJETEK	39,45	29,52	28,84	29,19
Dlouhodobý nehmotný majetek	0,00	0,00	0,00	0,59
Software	0,00	0,00	0,00	0,59
Dlouhodobý hmotný majetek	39,45	29,52	28,84	28,59
Stavby	0,00	3,92	2,56	2,58
Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	33,79	17,01	24,73	21,42
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	5,66	8,59	1,56	4,60
Dlouhodobý finanční majetek	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
OBĚŽNÁ AKTIVA	59,59	69,27	70,12	70,13
Zásoby	0,40	0,15	0,15	0,09
Materiál	0,14	0,00	0,00	0,00
Nedokončená výroba a polotovary	0,26	0,15	0,15	0,09
Dlouhodobé pohledávky	10,42	7,68	5,84	4,31
Jiné pohledávky	10,42	7,68	5,84	4,31
Krátkodobé pohledávky	35,00	54,21	60,60	64,36
Pohledávky z obchodních vztahů	21,29	16,29	15,26	13,29
Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba	10,42	36,61	44,94	50,68
Stát - daňové pohledávky	1,84	0,66	0,41	0,39
Krátkodobé poskytnuté zálohy	0,00	0,65	0,00	0,00
Dohadné účty aktivní (nevyfakturované výnosy)	1,45	0,00	0,00	0,00
Krátkodobý finanční majetek	13,77	7,23	3,53	1,37
Peníze	0,11	0,09	0,04	0,04
Účty v bankách	13,66	7,14	3,49	1,33
OSTATNÍ AKTIVA - PŘECHODNÉ ÚČTY AKTIV	0,96	1,21	1,05	0,68
Časové rozlišení	0,96	1,21	1,05	0,68
Náklady příštích období	0,00	0,01	0,43	0,32
Příjmy příštích období	0,96	1,20	0,62	0,36

PASIVA CELKEM	100,00	100,00	100,00	100,00
VLASTNÍ KAPITÁL	76,43	84,06	90,39	88,05
Základní kapitál	1,95	1,32	0,99	0,75
Kapitálové fondy	0,00	0,00	0,00	0,00
Rezervní fondy a ostatní fondy ze zisku	0,19	0,13	0,10	0,08
Zákonný rezervní fond	0,19	0,13	0,10	0,08
Výsledek hospodaření minulých let	46,65	50,35	62,11	67,65
Nerozdělený zisk minulých let	53,75	55,15	65,72	70,39
Neuhrazená ztráta minulých let	-7,10	-4,80	-3,61	-2,73
Výsledek hospodaření běžného účetního období	27,83	32,26	27,19	19,57
CIZÍ ZDROJE	23,29	15,79	9,53	11,87
Rezervy	0,00	0,00	0,00	0,00
Dlouhodobé závazky	0,38	0,77	1,70	1,67
Odložený daňový závazek	0,38	0,77	1,70	1,67
Krátkodobé závazky	22,91	15,03	7,83	10,20
Závazky z obchodních vztahů	5,69	4,35	1,33	3,85
Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	0,00	0,00	0,00	3,12
Závazky k zaměstnancům	2,14	1,55	1,29	1,28
Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	1,13	0,84	0,69	0,55
Stát - daňové závazky a dotace	5,87	3,42	0,83	0,38
Dohadné účty pasivní (nevyfakturované dodávky)	8,09	4,87	3,69	1,01
Jiné závazky	0,00	0,00	0,00	0,01
Bankovní úvěry a výpomoci	0,00	0,00	0,00	0,00
OSTATNÍ PASIVA - PŘECHODNÉ ÚČTY PASIV	0,08	0,15	0,08	0,07
Časové rozlišení	0,08	0,15	0,08	0,07
Výdaje příštích období	0,08	0,15	0,08	0,07

Zdroj: Vlastní zpracování dle rozvahy podniku XY s. r. o. (2012 – 2015) 2017

Příloha D: Přehled o změnách vlastního kapitálu podniku XY s. r. o. 2012 - 2015

Tab. č. 12: Přehled o změnách vlastního kapitálu podniku XY s. r. o. 2012 (tis. Kč)

	Zůstatek k 31. 12. 2011	Zvýšení	Převody	Zůstatek k 31. 12. 2012
Základní kapitál	1 000	-	-	1 000
Zákonný rezervní fond	100	-	-	100
Výsledek hospodaření minulých let	16 447	-	7 493	23 940
Hospodářský výsledek běžného účetního období	7 493	14 282	-7 493	15 282
Celkem	25 040	14 282	-	39 322

Tab. č. 13: Přehled o změnách vlastního kapitálu podniku XY s. r. o. 2013 (tis. Kč)

	Zůstatek k 31. 12. 2012	Zvýšení	Převody	Zůstatek k 31. 12. 2013
Základní kapitál	1 000	-	-	1 000
Zákonný rezervní fond	100	-	-	100
Výsledek hospodaření minulých let	23 940	-	14 282	38 222
Hospodářský výsledek běžného účetního období	14 282	24 490	-14 282	24 490
Celkem	39 322	24 490	-	63 812

Tab. č. 14: Přehled o změnách vlastního kapitálu podniku XY s. r. o. 2014 (tis. Kč)

	Zůstatek k 31. 12. 2013	Zvýšení	Převody	Zůstatek k 31. 12. 2014
Základní kapitál	1 000	-	-	1 000
Zákonný rezervní fond	100	-	-	100
Výsledek hospodaření minulých let	38 222	-	24 490	62 712
Hospodářský výsledek běžného účetního období	24 490	27 456	-24 490	27 456
Celkem	63 812	27 456	-	91 268

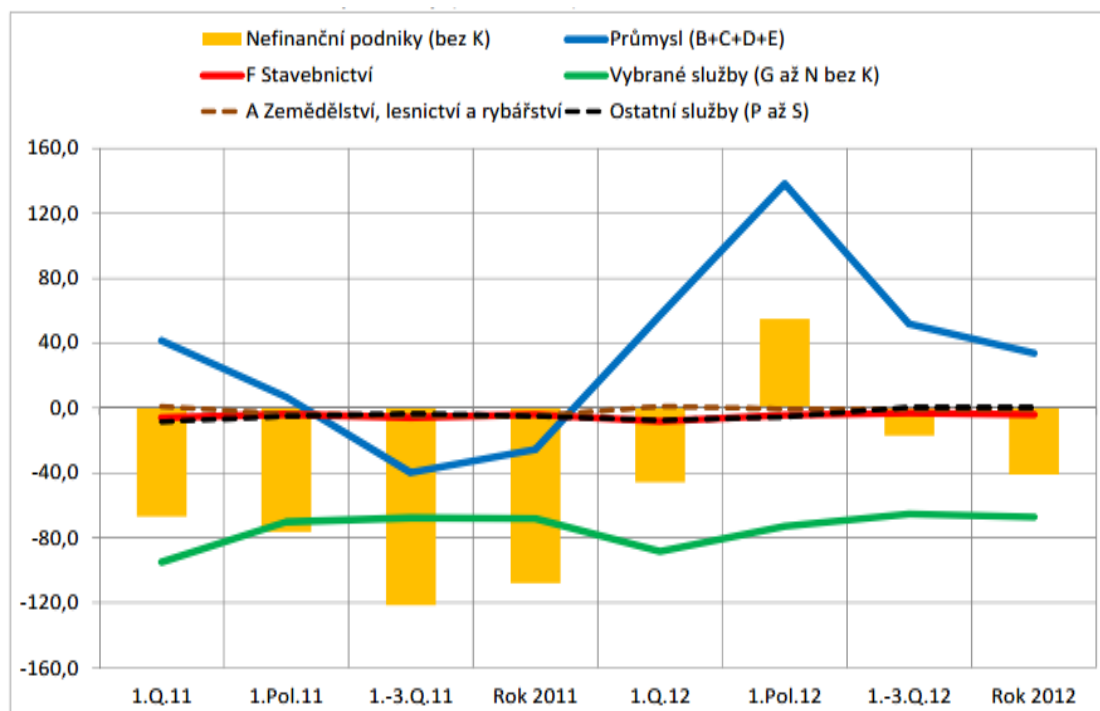
Tab. č. 15: Přehled o změnách vlastního kapitálu podniku XY s. r. o. 2015 (tis. Kč)

	Zůstatek k 31. 12. 2014	Zvýšení	Převody	Zůstatek k 31. 12. 2015
Základní kapitál	100	-	-	1 000
Zákonný rezervní fond	100	-	-	100
Výsledek hospodaření minulých let	62 712	-	27 456	90 168
Hospodářský výsledek běžného účetního období	27 456	26 092	-27 456	26 092
Celkem	91 268	26 092	-	117 360

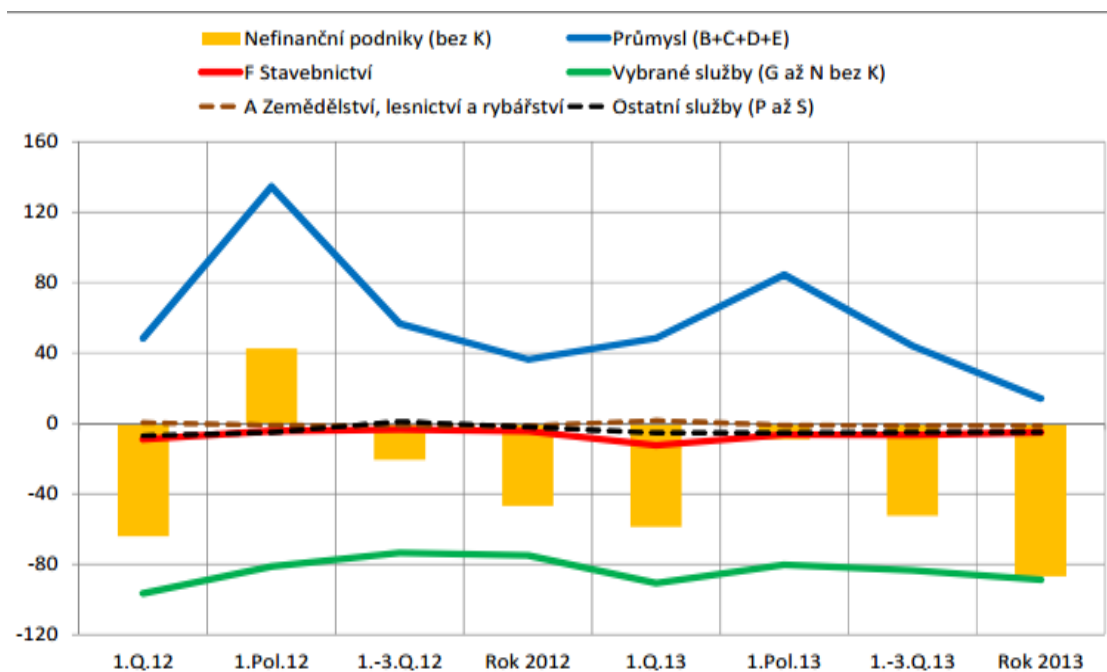
Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku XY s. r. o. (2012 – 2015) 2016

Příloha E: Vývoj ukazatele EVA (2012 - 2015)

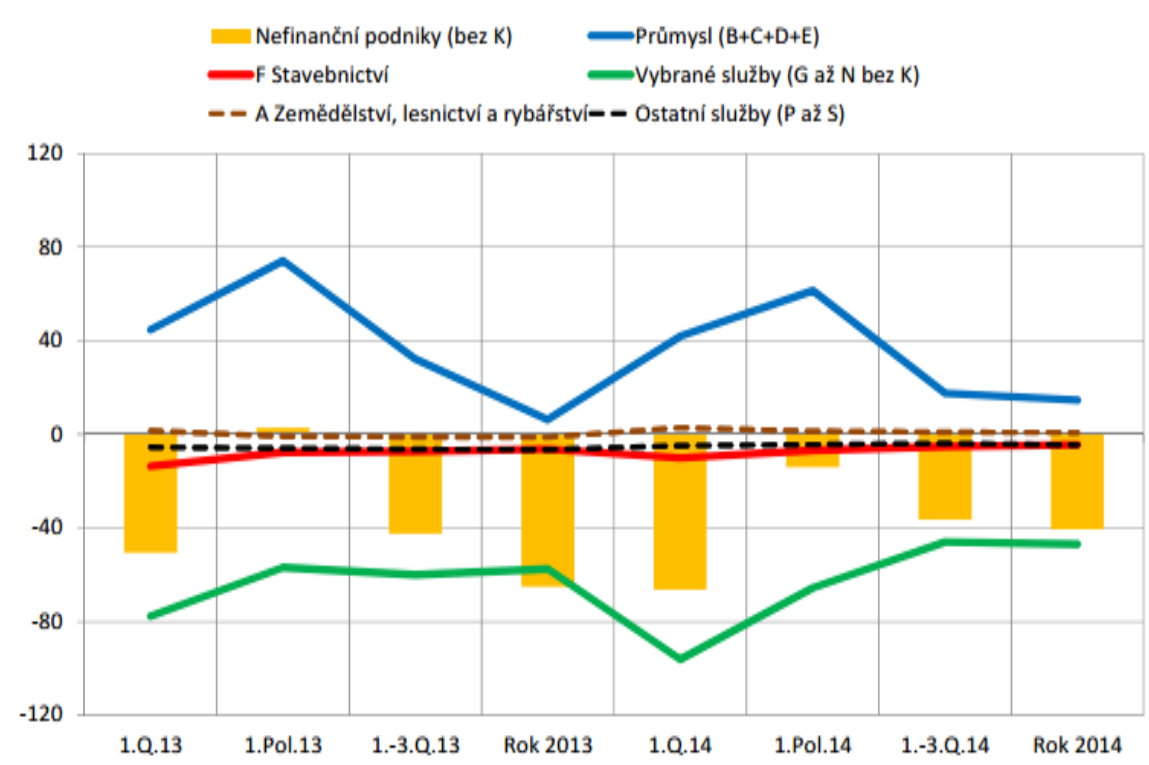
Obr. č. 17: Vývoj ukazatele EVA nefinanční podniky (mld. Kč) v roce 2012

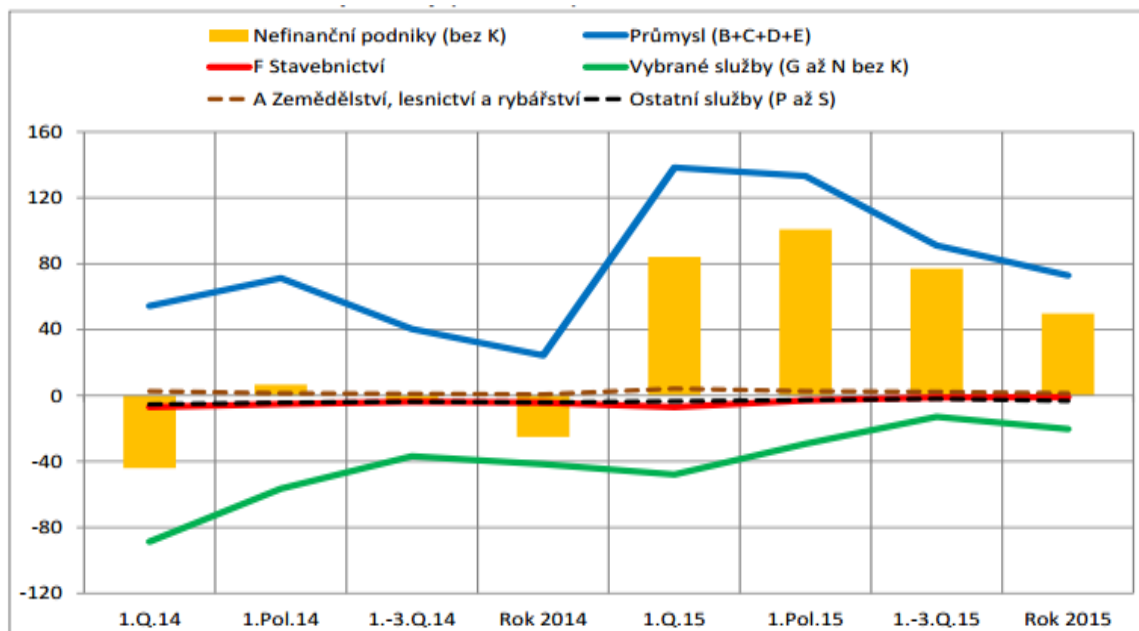
Obr. č. 18: Vývoj ukazatele EVA nefinanční podniky (v mld. Kč) v roce 2013

Obr. č. 19: Vývoj ukazatele EVA nefinanční podniky (v mld. Kč) v roce 2014

Obr. č. 20: Vývoj ukazatele EVA nefinanční podniky (v mld. Kč) v roce 2015

Zdroj: Propočet MPO z dat ČSÚ 2017

Abstrakt

STEHLÍKOVÁ, Barbora. *Potenciál účetních informací k měření výkonnosti podniku*. Plzeň, 2017. 67 s. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta ekonomická.

Klíčová slova: účetní informace, výkonnost podniku, ukazatele zisku, ukazatele rentability, ekonomická přidaná hodnota (EVA)

Cílem práce je provedení analýzy tradičních ukazatelů (ukazatele zisku a rentability) i moderního ukazatele (EVA upravený dle metodiky Ministerstva průmyslu a obchodu) výkonnosti vybraného podniku od roku 2012 do roku 2015 a zhodnocení potenciálu účetních informací v rámci měření výkonnosti podniku. V teoretické části práce je vysvětleno, co lze nalézt v účetních výkazech, pro koho jsou určeny, a co si lze představit pod pojmem výkonnost podniku. Další kapitolou teoretické části je analýza ukazatelů výkonnosti podniku, jak tradičních, tak moderních. Z tradičních ukazatelů jsou vybrány ukazatele zisku – EAT, EBT, EBIT, EBITDA a ukazatele rentability – ROA, ROE, ROS. Z moderních metod je použit ukazatel EVA upravený dle metodiky Ministerstva průmyslu a obchodu. Poté je provedena analýza vybraných ukazatelů na základě informací získaných z účetních výkazů v konkrétním podniku v letech 2012 až 2015. Z analýz ukazatelů výkonnosti podniku jsou sestaveny závěry a doporučení pro podnik, které mohou vést ke zlepšení jeho výkonnosti. V poslední části práce je na základě provedených analýz zhodnocen potenciál účetních informací při měření výkonnosti podniku. Bez účetních informací obsažených v účetních výkazech by se tyto ukazatele pro měření výkonnosti podniku zjišťovaly obtížně.

Abstract

STEHLÍKOVÁ, Barbora. *Potential of accounting information for business performance measurment*. Plzeň, 2017. 67 s. Bachelor Thesis. University of West Bohemia. Faculty of Economics.

Key words: accounting information, business performance, earnings, profitability ratios, Economic Value Added (EVA)

The aim is to analyse the traditional indicators (earnings and profitability) and modern indicators (EVA modified according to the methodology of Ministry of Industry and Trade) performance of the chosen company since 2012-2015 and evaluation of the potential accounting information in within the business performance measurement. The theoretical part explains what can be found in the financial statements, for whom they are intended, and what is the meaning of a company's performance. Another chapter of the theoretical part is an analysis of both indicators of business performance, traditional and modern. From traditional indicators are chosen earnings – EAT, EBT, EBIT, EBITDA and profitability indicators – ROA, ROE, ROS. Of the modern methods are used indicator of EVA modified according to the methodology of the Ministry of Industry and Trade. From an analysis based on the information of chosen indicators of obtained from financial statements in a particular company since 2012 - 2015. Analyses of business performance indicators are drawn conclusions and recommendations for the company, which can improve its efficiency. The last part is based on analyses are evaluated the potential accounting information in measuring the company's performance. Without the accounting information contained in the financial statements, these indicators will be difficult to find out for measuring the performance.